

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, LIEPA — JULY 19, 1973

Nr. 168

KAIP EUROPA ŽIŪRI Į AMERIKĄ

Ar neperdaug nuolaidų sovietams?

Ką besakytų prieš prezidentą Nixoną kritikai dėl Watergate įvykių, jie vis dėlto linkę sutikti, kad užsienio politikoje jis yra atlikęs didelius darbus. Tačiau šiomis dienomis Europoje, kaip skelbia "Time" savo liepos 23 d. numeryje, imama abejoti ir Nixono užsienio politika. Nixonas su Kissingeriu vis dar siekia sudaryti drašų naują Atlanto pakta, tačiau europiečiai ima baimintis dėl amerikiečių intencijų.

Baiminasi dėl nuolaidų Brežnevui

Europą ypač neramina perdaug artimas JAV ir Sovietų Sąjungos bendravimas. Saugumo konferencijoje Helsinkyje Europos diplomatai atvira įtarė, kad Nixonas yra padaręs perdaug nuolaidų Brežnevui. Jie sako, kad Nixonas nusileido tokiuose dalykuose, kaip abipusis, nors nevienodai balansuotas, karinių dalinių ir atominų ginklų mažinimas.

Europos susirūpinimą iš dalies išreiškė ir Rumunijos prezidento Ceausescu dar gegužės mėnesį padarytas pareiškimas, jog abiejų pusių mažesnieji kraštai privalo jungtis, kad netaptų neįcentomis didžiųjų galybių aukomis.

V. Vokietija ir JAV

Vakarų Vokietija baiminasi Nixono - Brežnevo susitarimų siekiant išvengti atominio karo. Šiuo susitarimu pramatomi pavojaus atveju abipusiai pasitarimai, tačiau numatomi tik ant-raeliniai pasikalbėjimai tarp Amerikos ir sąjungininkų Europoje. Kanceleris Brandtas jau patyrė šį susitarimų kryptį, kai jis tegavo tik blankų Nixono pranešimą 48 val. prieš susitarimo pasirašymą. Žurnalo "Time" korespondentas Bonnoje Bruce Nolan praneša, kad to atominio susitarimo įspūdis Europoje buvo visų nustebimas. Dabar beveik visi ima tikėti De Gaullio minčiai, kad Amerika nerizikuos savo krašto atominu sunaikinimu grindama Europą, nerizikuos New Yorko sugriovimu ginant Hamburgą. Žinoma, "Time" skelbia, kad niekas nesako, ar prancūzai būtų linkę išstatyti sunaikinimo pavojun Paryžiu, besirūpinami ginti Berlyną. Žinoma, Europa nori patikrinimo, kad ji bus ginama JAV atominė prielaida.

Ebandydamas išsklaidyti šį susirūpinimą, Amerika praėitą savaitę į Washingtoną buvo skubiai iškviesti Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministras W. Scheel pasikalbėti su Nixonu ir Kissingeriu. Aišku, kad Scheel išryškino vokiečių baiminimąsi, kad Nixono - Brežnevo susitarimas atima iš NATO tą atominį patikinimą ir atidaro duris Sovietų Sąjungos šantažui.

Londonas ir Washingtonas

Britai mažiau jaudinasi dėl Amerikos linijos, bet jie ypač nusivylę, kad Washingtonas nepareikalavo daugiau nuolaidų iš Sov. Rusijos. Kaip "Time" Londono korespondentas W. Mc Whirter praneša, britų diplomatai nusivylę Amerikos nuolaidomis ir jiems atrodo, kad dabar komunistai turi laisvas rankas konsoliduoti valdžią savo kontroliuojamuose kraštuose, nebūdamam JAV kišimosi. Tam pa-

tvirtinti britai primena JAV valstybės sekretoriaus Rogers labai santūrų laikymąsi Helsinkio konferencijoje. Jis menkai tereikalavo žmonių judėjimo laisvės, kai britai buvo žymiai griežtesni. Londone atrodo, kad Amerika pasidarė santūri, lyg laikantis linijos: Maskva užmirš Watergate, jeigu Washingtonas nebeprisimins Prahos...

Europos vienybės klausimas

Būdamas dviejų didžiulių galybių replėse, Europos tautos įtartinai žiūri į kiekvieną Amerikos veiksmą, kuriam neranda ryškaus pateisinimo. Buvo laikas, kad De Gaulle stengėsi sutirpdyti ledus tarp Maskvos ir Washingtono, bet dabar, kai tie ledai sutirpo, Europos tautos baiminasi, kad nebūtų nueita per toli.

Pačios Europos tautos šiose problemose nėra be kaltės — jos vis dar neįstengė pasiekti vienybės, kuri padarytų jas atspariomis prieš užsienio grėsmę ir savo pajėgumu beveik prilygtų prie minėtų dviejų galybių.

Doleris ir įgulos

Žinoma, yra iškilusių ir tikrų problemų tarp JAV ir Europos valstybių. Ypač skaudus yra šašas dolerio krizė, o taip pat ir 313.000 amerikiečių karių Europoje. Amerika siekia, kad Europos valstybės prisidėtų prie jų išlaikymo, bet tas darytų juos lyg Europos gynybos samdinais, kas abiem pusėms nėra malonu. Esama net įtarimo, kad Amerika laiko įgulas, turėdama ir savo krašto interesus. Kissingeris ateities problemų aptarimus riša su prekybinėmis nuolaidomis Europoje, tačiau dabartinis metu blėstant pasitarėjimui, tam nėra palanki atmosfera. Yra net įtariančių, kad Amerika nori Europą iš dalies laikyti savo įtakoje, kaip Maskva laiko satelitus. Tai, žinoma, labai perdėtas ir neteisingas įtarimas, bet tos nuotaikos vis dėlto gali kludyti Nixono ir Kissingerio suplanuotą naują Europos politiką, siekiant naujo Atlanto pakto.

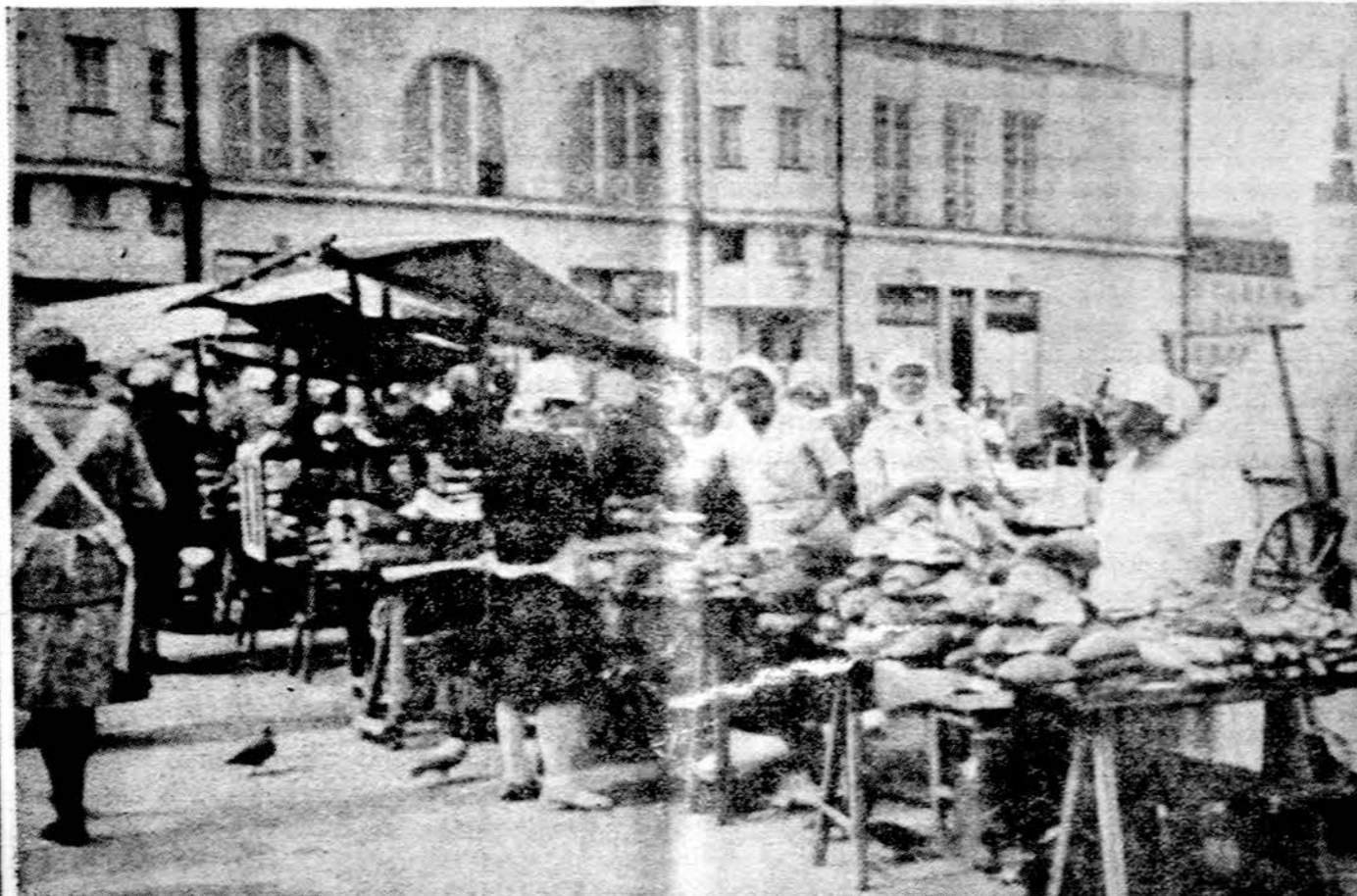
J. Pr.

Pasikalbėjimus rekordavo visi prezidentai

WASHINGTONAS. — Dan Fenn, John F. Kennedy bibliotekos Waltham, Mass., direktorius, sako, kad tarp dokumentų rastos juostos ir įrašai visokių prezidento pasikalbėjimų. Tokių juostų yra 125 ir 68 juostos diktafonų įkalbėjimų. Gal dar bus ir telefoninių pasikalbėjimų į rekordavimai, to jis nežino.

Panašių dalykų rasta ir prez. Dwight Eisenhowerio bibliotekoj, Abilene, Kan.

WASHINGTONAS. — Po to, kai Jack Andersonas paskelbė ir respublikonų Baltųjų rūmų "priešų" sąrašą, du iš tų "priešų" senatoriai, Percy ir iš Oregono Bob Packwood, buvo pakviesti į Baltuosius rūmus ir supažindinti su ekonominių užsaldymų ketvirtąja faze. Tokiu būdu buvo parodyta, kad jie nėra priešai.

Talino, Estijoje, duonos ir daržovių išpardavimas po atviru dangum. (1933 metų nuotrauka)

LON NOL ATMETĖ NIXONO KVIETIMĄ

WASHINGTONAS. — Thomas Ross, Chicago Sun-Times korespondentas, vakar iš Washingtono pranešė, kad Kambodijos prezidentas Lon Nol atmetė Nixono kvietimą atvykti į Ameriką. Oficialiai Nixonas jį kvietė pasigdyti nuo širdies priepuolio, jį ištikusio prieš dvejus metus. Nol kvietimą supranta politine prasme: atvyks ir išvykti negalės, o jo įpėdiniai pradės vesti pragaistingas derybas su komunistais ir bus galas Kambodijai.

Amerikos kariniai šluoksniai įsitikinę, kad Kambodija egzistuos tik iki rugpjūčio 15, kol vyriausybės kariuomenė dar remia Amerikos aviaciją. Sihanoukas kaltina Amerikos CIA, sako, jog tai jos buvo darbas, kad jis buvo nuverstas ir į valdžią atėjo Lon Nol. Nenori jis su Nol dabar derėtis. Amerikoj gi tikima, kad Sihanoukas sugrįžtų ir net kalbės su Washingtonu ir sutiks išlikti neutralus. Kissingeris norėjo su juo susitikti Pekine, bet tas jau pasidarė išdidus ir atsisakė su

juo šnekėtis. Galimas dalykas, kad turės pakeisti savo nuomonę.

Tas pats Ross sako, jog visai galimas dalykas, kad Sihanoukas, kai buvo valdžioje, prašė Ameriką bombarduoti jo valstybėje įsistiprinusius komunistus ir visa tai laikė paslaptį.

Komunistų partijos kritikuoti negalima

SAN FRANCISCO. — Vienos savaitės laike jau atsištatydino du aukšti Amerikos komunistų pareigūnai iš savo vietų, susilaukę smarkios kritikos iš partijos vadovybės. Vienas jų buvo Al Richmond, "People World" redaktorius, partijoj 40 metų, priklausęs centriniam komitetui. Jis buvo parašęs knygą "Long View From the Left". Toji knyga nepatiko partijos bosui Gus Hall ir ją pavadino "ginklų klasės priešams". Knygoje jis buvo paminėjęs, kas yra negro komunistų partijoj ir kokias jie daro klaidas, je komunistų partija ir Amerikoj, kaip ir Sov. Rusijoj, yra "neklstanti", ir jos kritikuoti negalima.

PEKINAS. — Mao į senatvę pradeda praręgti ir pavedė Cu En-lajui pranešti, kad kai kuriuos kinečiai perdaug konservatyvūs ir priešingi kontaktui su užsieniu. Jis taip pat atsiprašė, kad kultūrinės revoliucijos metais nemaža kinečių nukentėjo ar net išbėgo iš krašto. Prašė grįžti ir kurti naują, geresnę Kiniją.

Leipigo, Rytų Vokietijoje, jaunieji motociklistai

Nutrūko Jordanijos - Tuniso santykiai

AMMAN. — Jordanija nutraukė diplomatinius santykius su Tunisu. Karaliaus Husseino atstovas pareiškė, jog taip buvo padaryta protestuojant dėl prezidento Habid Bourguibos reikalavimo, kad Palestinos pabėgėliai turėtų būti įkurdinti rytinėje pusėje nuo Jordano upės, kai to negalima padaryti dabar okupuotoj vakarinę daly. Tą pareiškimą Bourguiba padarė duotame pasikalbėjime su Libano laikraščiu "Al Nahar", o pas kuo susitiko su Jordanijos ambasadorium Wajih Kilani ir tą patį jam pakartojo, ir jo žodžiai buvo paskelbti Tuniso spaudoje. Bourguiba pasakė ir daugiau nemalonių dalykų: Jordanija yra dirbtina, britų sudaryta valstybė, turi sutikti su Palestinos pabėgėlių realybe, ir jei to nepadarys, nepraregės kol dar laikas, tai karaliaus Husseino laukia toks pat likimas, kaip jo senelio — bus nužudytas. To Husseinui buvo perdaug.

Jordanija neturi diplomatinių santykių ir su kitom trim arabų valstybėm: Egiptu, Libija ir Sirija.

Sovietų raketos Hanojui

SAIGONAS. — Nors Amerikos žvalgybiniai lėktuvai ir neskraido virš šiaurės Vietnamo, bet kitais keliais surinktos žinios ir padarytos nuotraukos rodo, jog aplink Hanojų išdėstyti vis naujesios sovietų priešlėktuvinės raketos SA-3. Iš to daroma išvada, kad sovietai šiaurės Vietnamą ginkluoja ir toliau, o raketos sustatytos, tikintis Amerikos bombardavimo atnaujinimo.

PAPEETE, Tahiti. — Prancūzai atominį ar vandenilio sprogdinimų dar vis neįpradeda. Turi jie bėdų su protestuotojais. Į jachtą "Fri", kuri plaukioja 28 mylias nuo bandymų vietos, įlipo 15 prancūzų karių, nutildė radiją ir liepė iš tos vietos išplaukti. Neatrodė, kad jachta paklausytų.

WASHINGTONAS. — Prez. Nixonas ligoninę paliks penktadienį ir helikopteriu bus nugabentas į Camp David. Darbo valandos kurį laiką bus sutrumpintos.

Sovietų problemos didesnės nei kitų

LONDONAS. — Britų laikraštis "The Economist" išklė sovietų didžiąsias problemas. Nežiūrint, kad sovietai yra didžioji galybė, ją vargina kitos tokios pat galybės reikalavimas gražinti užgrobtas žemes. Dėl to ji turi išlaikyti labai didelę kariuomenę dviejuose frontuose, toli vienas nuo kito. Sovietai taip pat yra vienintelė didžioji valstybė, kuri turi didelių galvosopių dėl vietinių mažumų nacionalizmo. Blogiausia, kad dėl Maskvos netikusios politikos tos mažumos nuolat kurstomos iš užsienio, ir tie kurstymai turi

pagrindo. Sovietų imperija ta prasme panaši į buvusią Austro-Vengrijos imperiją. Ją lydi ta pati baimė, gali būti ir toks pat galas. Kaip žinome, Austro-Vengrijos imperija, norėdama išsivaduoti iš tokios baimės, 1914 pradėjo preventyvinį karą, ir tai buvo jos savizudybė. Brežnevas nori nepakartoti 1914 metų klaidos ir savęs nelaiko Metternichu (Austro-Vengrijos valstybininkas, 40 metų vadovavęs užsienio politikai, red.) ir stengiasi tarptautinę situaciją geriau suprasti. Tik toji situacija kažin ar jam palanki. Pvz. Brežnevas po susitikimo su Nixonu negali taip padaryti, kaip gali Nixonas, negali nusiūsti savo žmogaus į Pekiną ir jiems ten pasakyti, kad

Geriau mažai automobilių

WASHINGTONAS. — Aplinkos apsaugos agentūra įtaigoja automobilių gamintojus ir pirkėjus susidomėti mažais automobiliais. Iš to būtų daugiau naudos visiems: sumažėtų oro užteršimas, sutaupytų kuro, kurio ateity dar labiau truks ir bus ekonomiškiau visais atžvilgiais.

Maskva išcenzūravo Percy

ISLEISTI ŽODZIAI APIE ZMOGAUS TEISIŲ VARŽYMĄ

WASHINGTONAS. — Sen. Charles Percy pasiskundė, kad sovietai neperdavė jo pasakymo žodžio taip, kaip jis pasakė jų korespondentui duotame pasikalbėjime. Praėjusį mėnesį jis turėjo interviu su Maskvos radijo ir televizijos atstovais, tas pasikalbėjimas buvo perduotas, bet išcenzūruotos visos vietos, kur jis taktiškai, bet vis tik rado reikalą priminti, kad Sovietų Sąjungos žmonės nusiskundžia dėl pilietinių teisių apribojimo.

Pasikalbėjimą padarė profesorius Valentin Zorin ir klausinėjo apie Brežnevo vizito Amerikoj atgarsius. Rekorduoja, filmuojama buvo senatoriaus įtaigoje birželio 26. Percy pasikalbėjime buvo pasakęs, kad "mūsų krašte reiškiama susirūpinimas, ir tai mes stengėmės išaiškinti Brežnevui, kad amensn laisvė sovietuose varžoma: varžoma laisvė keltis iš vienos vietos į kitą, išvažiuoti į užsienį, emigruoti. Neturi laisvės ypač visos tautinės mažumos, ne rusai, pvz. žydai, krikščionys evangelikai. Mes dėl to labai apgailestaujame, apgailestaujame dar dėl ukrainiečių ir pabaltiečių likimo". Maždaug taip buvo pasakęs Percy.

Birželio 28 per Maskvos televiziją ir radiją pasikalbėjimas buvo transliuotas su rusišku vertimu, bet toji vieta buvo išleista. Toliau senatorius sako, kad esant tokiai cenzūrai Sov. Rusijoje, yra būtina išlaikyti radijo stotis, tokias kaip Radio Free Europe ir Liberty, ir taip jas pasakyti tiesą, kurios taip bijo rusai.

Kaip jau dabar rašėm, tų dviejų stočių išlaikymui Senatas pinigų paskyrė, ir ne vieniems metams, kaip buvo pernai, bet dvejiems. Už stočių išlaikymą daugiausia ir kovojo sen. Percy ir sen. Humphrey.

Karolio paminklas Vienoje, Austrijoje

juos visvien myli, kaip tą gali padaryti Nixonas, siųsdamas savo Kissingerį. Negali net pasikviesti Kinijos ambasadoriaus pas save, kaip Nixonas, pasikviesdamas į San Clemente.

Brežnevo bėda, kad jis, dalyvaudamas trijų didžiųjų žaidime, vieną ranką turi laikyti už nugaros.

Triukšmas dėl sojos pupelių

BRIUSELIS. — Europos Bendrosios rinkos atstovai piktai diskutavo Amerikos draudimą eksportuoti soją. Prancūzai tai pavadino "Amerikos agresija". Pasirodo, kad sojos pupelės duoda 60 proc. viso gaunamo proteino Europos gyvuliams ir paukščiams. Dėvyni tos Rinkos atstovai įgaliojo Pierre Lardinois, žemės ūkio komisieriu, nuvykti į Ameriką ir išdėstyti Europos nusistatymą. Į Washingtoną jis atvyks dar šią savaitę.

Amerika tuoj po to pareiškė, kad nežiūrint visko, sojos pupelių eksportas šiais metais visvien bus rekordiniai didelis ir nėra reikalo tiek daug apie tai kalbėti.

KALENDORIUS

Liepos 19: šv. Vincentas, šv. Aurėja, Šventaragis, Asta.
Liepos 20: šv. Jeronimas, šv. Česlovas, šv. Severa, Alvydas, Lakštuonė.

Saulė teka 4:31, leidžias 8:22.

ORAS

Dalnai saulėta, karšta ir drėgna. 40% galimybė lietaus su perkūnija, apie 90 laipsnių.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Bankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

CLEVELANDO SENJORŲ SUSIRINKIMAS

Vyčių draugė Ona Stankūnienė atsilanko į Clevelando senjorų parengimus, o kartais ir į susirinkimus. Norėdama ir toliau palaikyti artimus ryšius su vyčiais senjorais, ji pasikvietė jų susirinkimą liepos 1 d. pas save.

Apie "saulėtąs dėžutes" finansinį stovį pranešė jos prižiūrėtoja M. Trainauskaitė. Apie A. L. Tarybos veiklą pranešė pirminkė St. Sankalaitė ir vicepirminkas Ignas Visockas.

Pranešta buvo, kad Clevelando lietuvių namai baigiami statyti ir rugpjūčio 19 d. bus iškilmingai pašventinti. Kada tie namai bus baigti, vyčiai senjoraiuose šauks savo narių susirinkimus kiekvieno mėnesio trečią sekmadienį.

Apie maldininkų kelionę į Daytoną, kurią rengė Vidurinių valstijų apygarda birželio 10 d., pranešimas buvo nemalonus, nes iš vyčių senjorų niekas nedalyvavo.

VYČIŲ GEGUŽINĖ CHICAGOJE

Illinois-Indianos apygardos vyčiai norėjo akis užsirišti, ausis užsikimšti liepos 3 d. vakare, klausydamiesi per televiziją Harry Volkman pranešimo. Vidurnaktį žaibuoti pradėjo, tarytum dangus Amerikos nepriklausomybę švęsti jau būtų pradėjęs.

Vincas Samoška buvo virtuvės vedėjas, produktus supirkto ir atvežė. Kieme pastatė automatinį prietaisą dešrelėms kepti. Čia pat ir "piza" pyragus dar karštus piaustė. Kazimiera Petrušienė ir Anelė Derkienė virė lietuviškas dešras, keptė kugelį, šutino kopūstus. Sofija Nieminienė tvarkė kasą. Ji džiaugėsi, kad tiek daug žmonių atėjo pas vyčius valgyti pietų.

Salėje viename kampe buvo lošiami laimėjimai. Jų šeiminiškė buvo Jerry Mack. Ellis žmonių stovėjo, trys didžiuliai stikliniai puodai buvo pilni bilietėlių. Tuštieji tie puodai, ir tuo pačiu nyko iš lentynų meškos, kavinukai, įvairūs aparatai, indai ir kitokie daiktai.

Garbės narė Eleonora Laurinaitė tvarkė saldinių lošimą. Užsimerkęs galėjai kišti ranką į saldinių dėžę, tik pasakyti rei-

Pirmą sykį šitaip atsitiko. Buvo pasidžiaugta, kad Clevelando lietuvių visuomenė pastatė lietuvišką kryžių Šv. Mergeles Nepersitojančios Pagalbos bažnyčios aikštėje. Clevelando vyčiai yra paaukoję jo statybai 500 dolerių, o kai kurie vyčiai yra daug prisidėję darbu.

Į Lietuvos vyčių organizacijos jubiliejinį seimą, kuris įvyksta rugpjūčio 16-19 dienomis Brocktone, Clevelando senjorai delegatais išrinko Julį Salaševičienę ir Juozą Sadauską. Dar nutarė pasiųsti seimui sveikinimą ir nedidelę auką.

Susirinkime buvo ir garbingas svečias — Vidurinių valstijų apygardos pirminkas Petras Luiza. Po susirinkimo jis parodė judamus paveikslus. Matėme Clevelando lietuvių kryžiaus pašventinimą, 96 Daytono kuopos su rengtas iškilmes prie Trijų kryžių, vainikų padėjimą kapinėse prie a. a. kun. dr. Tito Narbuto, a. a. Juozo Sinkevičiaus ir vėliausiai mirusio a. a. Prano Gudelio kapų.

Po to prasidėjo vaisės, kurias buvo paruošę patys susirinkimo dalyviai, atsinešdami skanių valgių ir gerimų. Bet daugiausia gėrimais prisidėjo namų savininkė Ona Stankūnienė. Ji visiems draugiškai patarnavo. Pagerbiai pirminkę Stasę Sankalaitę ir Antosę Visockienę gimtadienių proga, visi sugiedojo "ilgiausių metų", o šeiminiškė padovanojo didelį tortą. Nors Ona Stankūnienė yra čia gimusi ir augusi, bet gražiausiai kalba lietuviškai ir myli Lietuvą. Susirinkimo dalyviai ilgai prisiminis jos draugiškumą ir lietuvišką širdį.

Senelis

kėjo — pora ar ne pora. Jei atspėjai, saldainiai buvo tavo, jei ne — turėjai užmokėti. Žmonės bandė atspėti, bet norėjo ir suklysti, kad vyčiams liktų pelno. O dėžė po dėžės tuštėjo.

Grazios iluminacijos buvo prie baro. Visą ten gerai tvarkė Eduardas Krivickas ir Albertas Raubiškis. Nors diena nekaršta, bet atsigaišinti norėjosi ir pasišneketi su draugais, su senais pažįstamais. Vieni kitus vaišino skaniais gėrimais, ir už baro stovintieji darbo nepritrūko. Eduardą ir Albertą kartais pavadavo solistas Algirdas Brazis ir Jonas Aukščiūnas.

Prie salės durų buvo parodėlė. Ją suorganizavusi buvo garbės narė Adelė Gabaliauskienė. Ant sienos kalbėjo didelės fotografijos iš pirmųjų organizacijos seimų, ant stalų, lietuviškų raštų staltiesėm apdengtu, padėti buvo pirmieji žurnalo "Vytis" numeriai, įvairūs albumai, brošiūrėlės, vyčių istorijos knyga. Žmonės vartė, skaitė, žiūrinėjo ir ketas čia pat įsirašė į vyčių organizaciją. Bene pirmą kartą gegužinės metu tokia parodėlė suorganizuota buvo.

Trečią val. pradėjo groti Walter Barry orkestras. Gražios melodijos, daug instrumentų. Teisingai parašyta vizitinė kortelė, kad "muzika su skoniu". Orkestro vedėjas yra Vladas Ziobelis. Ypač gražūs buvo varžybų šokiai. Valso šokime pirmąją vietą laimėjo Vladas Palilionis su Ponia.

Buvo ir kugelio varžybos. Pirmą vietą už skaniausių kugelių

Vyčiai pavergtųjų tautų parade

SIDABRO KASYKLA UOKŠNIO DUGNE

Trečiojo dešimtmečio pabaigoje du flamai buvo atidengę Antverpeno priemiestyje tikrą sidabro kasyklą, tiksliau — sidabro čiurkšlę, ir ją kurį laiką eksploatuodami, užsidirbdavo sau duonai nemaža pinigų. Bet ši nepaprasta eksploatacija pasibaigė, kai vienas didelis foto popieriaus fabrikas Antverpeno priemiestyje, Vilreike, nejučiomis suuodė, kad jis leidžia nukalauti į upokšni kartu su fabriko paplavidomis daug sidabro. Apie Antverpeno sidabro ieškotojus prisimena vienas antverpenietis ir papasakoja, kaip du antverpeniečiai sėmė kibirais iš upokšnio neva "naftos purvą" ir tuo varė sau nemažą biznėlį. Kas galvoja, kad šis naftos sluoksnis buvo semiamas kibiru vandens paviršiuje, tas klysta: sidabro ieškotojai savo "raftą" sėmė su kibiru iš upokšnio dugno dumblo.

Apie 1927 m. vienas Vilreiko foto popieriaus fabriko darbininkas, (vadinsime jį Tomu), sugalvojo, kad šis fabrikas jau daug metų fiksavimui panaudotus skysčius — tirpalus leidžia nubėgti į netolimą Grensbeko

laimėjo Vincas Samoška.

Estelle Rogers ir Irena Sankalaitė platino dar kitus laimėjimų bilietus. Laimėti buvo galima paslaptingo skonio gėrimus, gaunamųjų suaukotus. Ypač daug rankojo Algirdas Brazis. Jis dirbo ir gegužinės metu, Visur buvome, kieme ir salėje, net ir virtuvėje, ir su visais linksmi pasikalbėjo, juokaudavo.

Gerai, kad Chicago vyčiai turi savo nuosavybę. Saugu ir gera yra joje, kaip namie. Todėl ir žmonių tiek daug atėjo. Kieme staliai buvo užimti, salėje tas pats. Būtų netilpę, jei iš karto visi atėję būtų. Bet pasisekė — vieni išėdavo, kiti ateidavo. Kitais metais gegužinė tęsdavosi dvi dienas, šįmet tik vieną. Trumpai drūtai, bet atsiekta tas pats. Tikta pasigesta jaunųjų vyčių. Jie su savo išmonėmis naujo humoro neįdėdavo. Būtų geriau, kad jų stovyklos kitu laiku vyktų.

Vakaras atėjo, girdėjosi šūviai, aukštyn į dangų lėkė įvairiaspalvės raketos. Amerikiečiai šventė savo nepriklausomybę. Lietuviai irgi amerikiečiai yra, ir jie Amerikos laisvę džiaugiasi, bet nepamiršta ir pavergtos Lietuvos. Kada nors ir Lietuvos nepriklausomybė vėl bus švenčiama šitaip iškilmingai.

Daug darbo įdėjo į tą gegužinę apygardos pirminkas Leonas Paukšta. Ant jo pečių viskas buvo sukrauta. Jis yra jaunas, energingas, tik juokai buvo tą krūvį išlaikyti.

VYČIAI!

Neužmirskite dalyvauti Pavergtųjų Tautų parade šį šeštadienį. Dalyvaukite visi iki vieno. Tai kiekvieno lietuvi pareiga.

KAI ATEIS RUDUO

Čikagiškiai, pasižymėkite savo kalendoriuje rugsėjo 22 dieną. Tą vakarą vyčių salėje bus 112 kuopos vakarienė su šokiais. Gros Neolituano orkestras, Organizacinio komiteto pirminku yra Juozas Kūlys.

upokšni. Reikia žinoti, kad ne visi sidabro bromidai ir chloridai, paruošiant foto popierių, sunaudojami; dalis jų lieka tirdriose ir vamzdžiais nubėga į netolimą upokšni. Taigi minėtas Tomas sugalvojo, kad tame Grensbeko dumblyje ir purve turi būti šiek tiek to sidabro atmatų ir jį ten galima išsvežti. Jis susitarė su savo draugu ir paprašė tos žemės, kur sraveno tas upokšnis, savininką, kad tas leistų jam tą upokšni išvalyti nuo nusidėdusio ten dumblo ir purvo. Tokiam geram upokšnio švarintojui leidimą, žiroma, savininkas mielai suteikė, ir du vyrai pradėjo kibirais sėmti iš upokšnio purvą. Jie tą purvą išdžiovindavo ir viename Hobokeno "skalavimo" fabrikelyje duodavo "apdirbti". Pasirodė, kad šis purvo upokšnis buvo tikra "auksa" kasykla ir jo dumblas kvepėjo tikru sidabru. Iš tonos to purvo išplaudavo net 13 kg sidabro. Bet tai kolei fabrikas nieko apie "naftos žvejotjus" nežinojo. Tačiau vėliau suuodęs apie natirinkus, fabrikas įrengė filtrą ir sidabro produkcija nustumo iki 7 kg iš tonos purvo. Po to sekė patobulinta kauptis ir sidabro produkcija nukrito iki 2 kg iš tonos dumblo. Bet pagaliau ir upokšnis buvo iki galo išvalytas ir visa sidabro kasykla be žaliavos turėjo sustoti.

Bet Grensbeko upokšnis žmonių kalboje gavo dabar naują "Zilverbeek" — Sidabraupio vardą. Ten pat netoli, prie Durnės aerodromo, atsirado ir "Zilverbeeklaar" — Sidabriupio alėja, tačiau sidabro toje alėjoje nesuranda.

Ann Fleischer Kissinger, 48 m. buvusi Henry Kissinger žmona, iškėlusi už kito

Ann Fleischer Kissinger, 48 m. buvusi Henry Kissinger žmona, iškėlusi už kito

ARBET FURNITURE 2442 W. 47th St., Chicago, Ill. - FR 6-1100 PILNAS APSTATYMAS BALDAIS

Visų pdaai reklamuojamų firmų BALDAI — APPLIANCE — KILIMAI — STEREO — SPALVOTA TV Krautavė atidars:

Pirmadienis ir ketvirtadienis nuo 9:00 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Antradienis, trečiadienis, penktadienis ir šeštadienis nuo 9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro.

AUGUSTAS BELAUSKAS, vedėjas

FRANK'S TV and RADIO, INC. 3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7257 DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAMS IR TARYMAS. SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI

IS STUMBRŲ ISTORIJS

Juliaus Cezario laikais stumbrai gyveno visoje Vakarų ir net Pietų Europoje. VI amžiuje stumbrų dar būta Prancūzijoje, o VII amžiuje — Transilvanijoje.

Istorija sako, kad senovės Lietuvos vadovai, rengdamiesi vasaros karo žygiams prieš kryžiuočius, įsakydavo visą žiemą medžioti stumbrus ir kitus žvėris, kad būtų pagaminta maisto karinomenėi.

XVI amžiuje Rytprūsiose buvo sumedžiotas dviejų metrų aukščio ir apie vienos tonos svorio stumbras. 1955 m. čia nuo brakonierių rankos krito paskutinis stumbras.

Lietuvoje, Baltvydžio girioje, tik per vieną 1752 metų medžioklę buvo nušauti 42 stumbrai. Statistiniai duomenys rodo, kad XIX amžiaus viduryje čia jų buvo daugiau kaip vienas tūkstantis. Tačiau po Pirmojo Pasaulinio karo šioje girioje neliko nė vieno stumbrų. Vėliau jie išnyko ir Kaukaze.

Taigi, tuo metu būtų ir nutrukusi stumbrų, šių stambiausių, neskaityt taurų, miškinčių raguotųjų istorija, jei ne zoologijos sodai (parkai), kur jų išliko kelios dešimtys.

1955 metais visame pasaulyje jau buvo 214, o 1969 metų pradžioje — apie 400 stumbrų.

1969 m. rugpjūčio 29 d. du stumbrai iš Pamasovio Prioksko Teranji rezervato buvo atvežti į Lietuvą ir paleisti Panevėžio rajono Pašiūnų miške. Po metų dar buvo į tą mišką atvežti 6 stumbrai, kurie dabar gazoni Lietuvos girioje.

Mšksn

West Hyannisport - Cape Cod, Mass.

Išnuomojami kambariai su virtuvės naudojimui, gražioji vilos su puikiu sodu. 5 min. pėsčiam iki Craigville pliažo.

M. Mikutavičienė, tel. 617-771-3667

FR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS AKIŲ, AUSŲ, NOSIJS IR GERKLĖS LIGOS Valandos pagal susitarimą 2858 West 63rd Street

DR. K. G. BALUKAS DR. FANG C. LU Akuberija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija 6448 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446 6007 W. 83 Pl. Justice, Chicago, IL - 60609 Pirmą ligonius pagal susitarimą tel. neatsiliepiama, skambinti 374-6012

Įvairių prekių pasirinkimas motociklai, baldai, maistas, doleriniai, CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIŲ COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 5332 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608 Tel. WA 5-2737; 254-3320 V. Valantinas

FRANK'S TV and RADIO, INC. 3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7257 DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAMS IR TARYMAS. SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY 6545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60623. Tel. LU 8-6889 Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$36.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$18.00, Canada \$20.00, Foreign Countries — \$21.00

Table with 2 columns: Prenumerata, metams 1/4 m. 3 mėn. 1 mėn. Rows: Cook apskr., Ill; Kitur JAV; Kanadoje; Užsienyje; Savaitinis

Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nesunaudojti straipsnių nesaugu, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00. Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

DR. VL. BLAZYS PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS 2801 West 63rd Street Kampus 63-Cios ir California Pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro. Seštad. nuo 2 iki 3:30 val. Trečiad. ir penktad. uždaryta. Ofiso telefon. 374-6042 Rezid. tel. WAlbrook 3-3048

DR. G. K. BOBELIS INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA Tel. — 695-0533

FOX VALLEY MEDICAL CENTER 860 Summit Street Roanoke 58 — Elgin Illinois Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2434 West 71st Street Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. ANF. ENDOKO kabinetą perėmė DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel. GR 6-2400 Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGE SPECIALIZUOTAS NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873 DR. W. M. EISIN - EISINAS AKUBERLIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA 6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670 Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti: MI 3-0001

TEL. — BE 3-5893 DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė Akių Ligos 3907 West 103rd Street Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220 Namų — rezid. — PProspect 8-9061 DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA VAIKŲ LIGOS 2656 West 63rd Street Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. FO 7-6000 Rez. GA 3-7278 DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1351 DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero Val. kasdien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159 DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Avenue, Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811 DR. WALTER J. KIRSTUK (Lietuvis gydytojas) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 5925 West 59th Street Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. NINA KRAUCEL KRIAUCELIONAITĖ AKUBERLIJA IR MOTERŲ LIGOS 6132 So. Kedzie Ave. Tel. WA 5-2670, neatsiliepiama skambinti 671-6282. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS GYDYTOJA IR CHIRURGE KŪGIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ MEDICAL BUILDING 7136 South Western Avenue Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 2 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet. Ofiso telefon. HE 7-1168 Rezid. telefon. — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-8601 DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALIZUOTAS VIDAUS LIGOS 2454 West 71st Street (71-08 ir Campbell Ave. Kampus) Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 3 val. popiet iki 7 v. vak. Šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS OPTOMETRISTAS Kalba lietuviškai 2618 W. 71st St., — Tel. 737-5149 Tikrina akis. Pritaiko akinus ir "contact lenses". Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė vidaus ligos 5159 South Damen Ave. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697 Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta.

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ, POSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketvirtad. nuo 5-7 vakare Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Adresas: 4255 W. 63rd Street Ofiso tel. Reliance 6-4410 Rezid. Grovehill 6-0617 Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 9 v. vak., antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija Ofisas 2750 W. 71st Street TEL. — 925-8296 Valandos: 2-3 v. v., penkt. 10-12 ryto ir 2-3 val. vak. Šeštad. 1 iki 4 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta. Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir moterų ligos Ofisas ir rez. 2652 W. 66th St. Tel. PProspect 6-1223 Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v., šeštad. 2-4 val. popiet. ir kita laiku pagal susitarimą. Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 6-6196

DR. V. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 West 71st Street Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-4 tr. 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta Tel. PProspect 6-8400

DR. ONA VASKEVIČIUS (VASKAS) GYDYTOJA IR CHIRURGE 6648 South Albany Avenue Val.: pirm., antrad., ketv. 6-8 val. vak., penktad. ir šeštad. 2-4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą. Tel. Ofiso PR 6-8446

DR. F. C. WINSKONAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3107 West 71st Street Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLOBA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6449 So. Pulaski Road Ofiso tel. 767-2141; namų 658-6886 Val.: pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą. Perokaitę "Drauga", duokite ji kitiems pasakalyti.

Išlipimas mėnulyje.

VERGAI IR LAISVIEJI ERDVĖJE

Gal niekas taip akivaizdžiai neludija laisvojo žmogaus pergalės, kaip prieš ketvirtą metų išsikėlimas mėnulyje. Rytų sukanka ketveri metai, kai amerikiečiai astronautai Neil Armstrong ir Edwin Aldrin išsikėlė mėnulyje iš aplink jį skriejančios raketos, kurią valdė Michael Collins. Mėnulyje jie išbuvo 21 val. 36 min. ir 16 sekundžių. Ir po šių dar dešimt vyrų išsikėlė mėnulyje, atskleidami mokslo pasauliui didelius galimus daugiau patirti apie visos sistemos susidarymą. Aukštoji amerikiečių technologija išlipimu mėnulyje pademonstravo nuostabią mechanikos iškilimą, vedantį dar į patogesnę ir lengvesnę gyvenimą.

Išsikėlimas mėnulyje yra reikšmingas žygis ne tik moksliniu atžvilgiu, bet taip pat ir psichologiniu. Jis parodo, kad laisvojo pasaulio žmogus toli gražu gali daugiau pasiekti už diktatūrinės valstybės žmogų, kuriam buvo pavesta viską daryti daugiau ne mokslo, bet propagandos reikalams.

Nepaisant didelių komunistinio pasaulio pažadų ir pastangų, mėnulis pasiekti jie negalėjo. Jų teigimas, kad pirmasis žmogus mėnulyje bus Lenino žemės žmogus, neišsipildė. Diktatūra pralaimėjo propagandinei kovai, o techninės ji niekada nebuvo ir laimėjusi. Tačiau dabar komunistai, matydami vieni nieko negalėsį padaryti, pradėjo siūlytis amerikiečiams ir draugystę.

JAV laikraščiai paskelbė, kad į Ameriką atvyko Sov. Rusijos 10 kosmonautų, lydimi 24 inžinierių, kurie Houstone padės pasiruošti Sojuzo ir amerikiečių erdvės laboratorijos Apolono susijungimui. Sov. Rusijos laivas išskris 1975 m. liepos 15 d., taigi po poros metų. Tą dieną po kelių valandų pakils ir amerikiečių Apollo. Sovietų laivo įgulos bus du žmonės, o amerikiečių trys. Laivai susijungę išbus dvi paras, per tą laiką astronautai pereis iš vieno laivo į kitą ir darys įvairius mokslinius stebėjimus.

Rusai iš Houstono atgal grįš liepos 22 d. Panašiam uždaviniui amerikiečiai astronautai vyks į Sov. Rusiją šį rudenį, spalio mėnesį. Atvykęs į Ameriką sovietinis astronautas Aleksej Leonov išreikš pasigėrėjimą, kad amerikiečių erdvių laboratorija puikiai dirbo, ir čia atvykę rusai studijos, kaip buvo išspręsta daugelis problemų. Kaip žinome, tokios sovietinės laboratorijos visų trijų įgulos narių kelionė baigėsi mirtimi.

Sov. Rusija, kuri spygliuotomis vielomis apsitvėrusi, šuniams ir čekistais apsietaisusi, jokio žurnalisto neįsileisdama į savo raketų bazes, šandien laisvai stebės, kaip amerikiečiai pasiekia tokių didelių mokslinių laimėjimų. Sovietų inžinieriai ir astronautai stebės, kaip viskas dirbama ir kaip pasirodys Houstone. Komunistinio pasaulio žmonės turėjo pripažinti, kad jie vieni nieko negali. O kiek anksčiau pakviestas į Houstoną rusas astronautas ten nevyko.

Spaudoj ir gyvenime

"VILNIS" KLAUSIA, KODEL PLINTA KOMUNIZMAS?

Lietuvių komunistų laikraštis Chicagoje "Vilnis" yra konservatyviausias komunistinė prasmė. Kai visi komunistai pasmerkė didįjį tironą Staliną, komunistinė "Vilnis" to nepadarė. "Vilnis" net nemini, kad Stalinas ir Hitleris buvo didžiausi draugai, sutarę pasidalinti Europą. "Vilnis" visą laiką gina komunistinį terorą ir niekada neužsimena apie lietuvių tremimus į Sibirą, apie žudy-

nes bijota, kad tada reikės pakviesti ir amerikietį į panašią Sov. Rusijos įstaigą. Šiandien Maskva jau apsigalvojo ir tai tik vien propagandos reikalui.

Sov. Rusija žino, kad liūdno sovietinės technikos vaizdo nuo Amerikos negalima nuslėpti, todėl ryžosi bendradarbiauti, nes Amerikos sutikimas dirbti kartu yra Maskvai naudingas pri pažinimas, kaip lygus partnerio. Žurnalistų nuomone arklis ir asilo sukinkymas į vieną žagrę dar nereiškia techninių laimėjimų, tačiau sovietinei propagandai tai bus laimėta nemažai. Nesugebėjė išlipti mėnulyje, Sovietai dabar džiaugsis, kad jie bus kartu minimi pasaulio spaudoje ir jie tai mokės išnaudoti. Juk ir nepasiekdami mėnulo, jie vėliau naudojo savo propagandai, teigdami, kad lėšų mėtyti kelionei į mėnulį nėra ko, kai žemėje reikia dar daug ko gero žmonėms padaryti. Žmogaus nesigailinti, Maskva staiگا tapo humaniste. Tačiau jei Amerikai propagandinė pusė ir ne tiek būtų svarbi, tai susirūpinimo turėtų kelti amerikiečių astronautų saugumas, nes techniškai atsilikusios Sov. Rusijos erdvėlaivis toli gražu nėra saugus, ką jau liudija ankstyvesni sovietinių raketų ir kelionių nepasisekimai. Ypač kad Sovietams svarbu rekordai, o ne žmogus.

Amerikietis astronautas yra laisvas, jis gali ką nori erdvėje kalbėti, pasiklausti heisbolo pranešimų, pajuokauti, o sovietinis astronautas turi laikytis partijos linijos, jis turi galvoti komunistiškai. Kai amerikiečiai astronautai erdvėje meldėsi, tai sovietiniai astronautai sakėsi jokio Dievo nematę, lyg Dievas būtų materija, kaip ir Lenino skulptūros ar partijos įsakymai.

Sis skiltumas jau liudija ne tik dviejų technikos bet ir dviejų dvasinių pasaulių skirtumus ir ma, yti, kad toks dviejų dienų susijungimas erdvėje jau padės ir žmonijai, yra nauju. Tačiau Maskvai dar daugiau už nerzti gancius pavertiesiems, nes šią technologiją, kuriuos paruošimui naudojamas amerikiečių patyrimas. Maskva ranaudos savo propagandai.

Galimas daktas, kad komunistai ir daugiau darys kokių nors erdvės tyrinėjimų, tačiau jie vėl taip pat viską slėps nuo pasaulio, kaip ir anksčiau, nekalbėdami apie kokias nors televizijų transliacijas ir stebėjimus. Visa tai ir toliau liudys, kad laisvasis pasaulis yra toli pralenkęs prievartinį pasaulį.

Erdvių ir mėnulo užkariavimui priklauso laisvajam pasauliui. Laisvieji išlipo mėnulyje ir laimi erdvėje. O kai kartą ir nepasisekė išlipti, tai jie grįžė namo dramatiška kelione laimėję pasaulio žmonių širdis. Ir visai tai dar kartą paliudija, kad prievarta nepadaeda žmonijai, o visa, kas sukuriama ne statyti, o griauti, ilgai neišsilaiko. Laisviesiems priklauso ateitis erdvėje ir žemėje, nepaisant, kiek anksčiau pakviestas į Houstoną rusas astronautas ten nevyko.

AL. B.

Laura Alkevičiūtė ir Ramona Urbonaitė dalinasi lietuviško meno žiniomis, Pavergtų tautų mugėje Detroito. Nuotr. J. Urbono

Watergate mažai padeda demokratams

Kennedy slenka prie Wallace o McGovern tyli kaip žemė

DR. KAZYS SRUOGA

Watergate jau vieną kartą nuvylė kai kuriuos demokratų. Tuojau po Watergate areštų tuometinis kandidatas į prezidentus McGovern buvo absoliučiai tikras, kad Amerikos bal-

suotojas atiduos savo balsus už McGoverną, nes gi niekas tariamai nenorės balsuoti už ką nors tariamai susijus su Watergate. Išėjo kitaip. Už Nixoną balsavo 49 Amerikos valstijos, o už McGoverną tik viena. Kai vėliau prasidėjo Watergate tariamųjų dalyvių tardymas, nuteisimas, o svarbiausia, kai prasidėjo senato komiteto teatinio pobūdžio apklausinėjimai, daugeliui demokratų švystelėjo viltis, kad dėl rinkimų jiems nebėra ko rūpintis, už respublikonus gi niekas nebebus balsuosias.

Tačiau patyrę demokratų vadai nėra tokie optimistai ir galvoja kitaip. Demokratų centro komiteto dabartinis pirmininkas Strauss (žydų tautybės, Texas piniguočius) neseniai įspėjo demokratų, kad jie nepasikliautų vien Watergate. Jis sakė, kad Watergate incidentas gali tik truputį padėti demokratams, bet gali ir pakenkti, gali žmones atgrasinti nuo balsavimo. Todėl būsimi Amerikos prezidento rinkimams reikia ruoštis rimtai ir labai iš anksto.

Demokratams nestinga norinčių būti prezidentais. Tai įrodė praėjusių rinkimų praktika. Tačiau demokratams įsitikinti, kad Amerikos rinkėjas - balsuotojas nenori nei kraštutinio respublikono (Goldwaterio), nei kraštutinio demokrato (McGov-

ern) Demokratams reikia surasti nuosaukų demokratą, kuris taip pat būtų pakankamai populiarus visoje Amerikoje ir galėtų laimėti prezidentinius rinkimus. Demokratų vadams atrodo, kad populiariausias demokratas Amerikoje yra Ted Kennedy, senatorius iš Mass. valstijos ir dviejų nužudytų Kennedžių brolis. Tačiau Ted Kennedy turi dvi dideles kliūtis. Jis yra žinomas kaip labai radikalus kairysis demokratas, pilna gerklė šaukęs už McGoverną. Ted Kennedy turėjo Chappaquiddick patiltes paskendusius Mary Jo Kopechne bylą, kuri, nors ir numarinta, nepalijaujami meta šiuropų šėšėj Kennedy politikai karjerai. Ta byla liečia klausimą, ar Kennedy būdas yra tinkamas jam būti Amerikos prezidentu. Panašiai, kaip Watergate byloje, tariamai norima nustatyti, ar Nixono moralinės savybės yra tinkamos Amerikos prezidento pareigoms.

Be Wallace demokratai nebegali apsieiti

Visą Ameriką faktiniai visą pasaulį nustebino žinia, kad Ted Kennedy nuryko pas Wallace į Alabamos valstiją, gyvė ir aukštino Wallace, primindamas, kad du jo broliai (Kennedy) buvo nužudyti už tokias pat idėjas, dėl kurių Wallace vos nebuvo nužudytas ir liko su paralyžuotomis kojomis. Kas gi galėjo prieš keletą mėnesių tikėti, kad tokie žodžiai išspruktų iš Ted Kennedžio gerklės.

Tiesa, Kennedy pabrėžė, kad

vote sau internacionalizmo etiketę. Esame jau anksčiau pažymėję, kaip katalikiškoji srovė buvo susiorganizavusi per savas parapijas ir jų ribose veikiančias gausias organizacijas. Jau būta virš šimto kunigų, taip pat apstokai ir pasauliečių intelektualų, kurių priedaugis vis didėjo su jau lankančiais aukštesniais mokyklais bei universitetuose katalikiškų šeimų besimokančiais jaunuoliais. Daug kas išryškėjo ir aprašant tuo laiku veikloje pasižymėjusių asmenis. Bet vis tiek, man rodos, būtų nepilnas vaizdas, jei mes plačiau neparyškintume, kas vyko ir kaip buvo persiorganizuota, kai ėjo tokia aštri tarp-srovinė kova. Daugiausia teks paliesti taipgi tautinės kultūros veiklos apimtį.

Kaip jau sakėme, į tautinės kultūros barus katalikiškoji srovė buvo jau įsikibusi lygiagrečiai su lietuviškų parapijų steigimu. Atsirado jau ir tada kitų organizacijų, kurios taipgi pureno išsivijoje tautinės kultūros dirvonus. Bet katalikiškoji srovė jautėsi išvairiai pačia plačiausia ir giliausia vąga šiame darbo lauke. Ir dabar, kai socialistai metėsi tokiu plačiu užmoju į tautinės kultūros sritis, katalikai juos laikė nebe talkininkais, bet varžovais ir dar tokiams, kurie norėjo užgožti, paglemžti viską ir išstumti juos iš lietuviškos visų sričių veiklos, kad jie nugaltėtų, išsigan-tūs išsibėgėtų į savo bažnyčias ir čia tik dūsautų ir melstųsi.

Išsiviję į tokius socialistinės srovės jų taip su-prastus užmojus, kėslus, apsidairė, susimąstė, ar buvo pagrindo perdaug baimintis, ir ar buvo kas taisyti-na ju pačių organizacinėje struktūroje. Siekiant veiklos suaktyvinimo nebuvo galima pasitenkinti esamo susiorganizavimo tvarka. Visos parapijų organizacijos kaip savo pradžia ėmėsi parapijos rėmuose, taip ir jų veikla baigėsi jos ribose. Pajusta didelė spraga.

Trūko tas visas organizacijas jungiantio veiksnio — centro. To uždavinio negalėjo atlikti Amerikos Lietu- vių Romos Katalikų Susivienijimas. Jo ir paskirtis kaip fraternalinės organizacijos jau vien savo struk- tūra netiko šiam reikalui. Jis visai neapjungė atskirų organizacijų, esančių parapijose. Geriausiu atveju jis tegalėjo tik reprezentuoti. Tad reikėjo sukurti tokią or- ganą, kuris visas katalikų organizacijas apjungtų, de- rintų jų veiklą ir jas visas palenkėtų bendriems kata- likų srovės uždaviniams.

Kiek tuos klausimus pagvildenus pačių srovės va- dų tarpe buvo prieita bendros nuomonės apie tos cent- rinės organizacijos būtinumą. Tas opus reikalas buvo iškeltas Amerikos Lietuvių susauktaime seime Wilkes Barre 1906 metais. Čia be aštrių diskusijų buvo nutar- ta įsteigti Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federa- ciją. Jos tikslas buvo apjungti bendram darbui visas, jau veikiančias ir vėliau įsteigsimas, organizacijas, ku- rios į savo įstatus įrašo kaip pagrindinį uždavinį re- liginę ir tautinę veiklą. Patį centrą turėjo sudaryti centrinų organizacijų vadovybių deleguoti asmenys, o skyrius sudarytų esančių parapijose organizacijų rink- ti asmenys.

Šiaip iš paviršiaus žiūrint atrodė lyg tik papras- tas stipresniais ryšiais apsiungimas anksčiau veiku- sių organizacijų, bet tikrovėje tai buvo nepaprastos svarbos dalykas. Tai buvo lyg įsteigimas lietuvių katalikų bendruomenės, kuri savo apimtimi rikiavo, tar- kė visą išsivijos religinę tautinę veiklą. Ji ir atliko ano meto sąlygose nepaprastą vaidmenį. Ji išjudino tai veiklai visas organizacijas, taipgi suteikė jas ben- driems uždaviniams įgyvendinti. Į tą tautinę veiklą bu- vo įtrauktos net grynai religinės organizacijos. Taip katalikiškos srovės veikla pasidarė gyva ir dinamiška.

DR. KAZYS SRUOGA

Watergate jau vieną kartą nuvylė kai kuriuos demokratų. Tuojau po Watergate areštų tuometinis kandidatas į prezidentus McGovern buvo absoliučiai tikras, kad Amerikos bal-

suotojas atiduos savo balsus už McGoverną, nes gi niekas tariamai nenorės balsuoti už ką nors tariamai susijus su Watergate. Išėjo kitaip. Už Nixoną balsavo 49 Amerikos valstijos, o už McGoverną tik viena. Kai vėliau prasidėjo Watergate tariamųjų dalyvių tardymas, nuteisimas, o svarbiausia, kai prasidėjo senato komiteto teatinio pobūdžio apklausinėjimai, daugeliui demokratų švystelėjo viltis, kad dėl rinkimų jiems nebėra ko rūpintis, už respublikonus gi niekas nebebus balsuosias.

Tačiau patyrę demokratų vadai nėra tokie optimistai ir galvoja kitaip. Demokratų centro komiteto dabartinis pirmininkas Strauss (žydų tautybės, Texas piniguočius) neseniai įspėjo demokratų, kad jie nepasikliautų vien Watergate. Jis sakė, kad Watergate incidentas gali tik truputį padėti demokratams, bet gali ir pakenkti, gali žmones atgrasinti nuo balsavimo. Todėl būsimi Amerikos prezidento rinkimams reikia ruoštis rimtai ir labai iš anksto.

Demokratams nestinga norinčių būti prezidentais. Tai įrodė praėjusių rinkimų praktika. Tačiau demokratams įsitikinti, kad Amerikos rinkėjas - balsuotojas nenori nei kraštutinio respublikono (Goldwaterio), nei kraštutinio demokrato (McGov-

ern) Demokratams reikia surasti nuosaukų demokratą, kuris taip pat būtų pakankamai populiarus visoje Amerikoje ir galėtų laimėti prezidentinius rinkimus. Demokratų vadams atrodo, kad populiariausias demokratas Amerikoje yra Ted Kennedy, senatorius iš Mass. valstijos ir dviejų nužudytų Kennedžių brolis. Tačiau Ted Kennedy turi dvi dideles kliūtis. Jis yra žinomas kaip labai radikalus kairysis demokratas, pilna gerklė šaukęs už McGoverną. Ted Kennedy turėjo Chappaquiddick patiltes paskendusius Mary Jo Kopechne bylą, kuri, nors ir numarinta, nepalijaujami meta šiuropų šėšėj Kennedy politikai karjerai. Ta byla liečia klausimą, ar Kennedy būdas yra tinkamas jam būti Amerikos prezidentu. Panašiai, kaip Watergate byloje, tariamai norima nustatyti, ar Nixono moralinės savybės yra tinkamos Amerikos prezidento pareigoms.

Be Wallace demokratai nebegali apsieiti

Visą Ameriką faktiniai visą pasaulį nustebino žinia, kad Ted Kennedy nuryko pas Wallace į Alabamos valstiją, gyvė ir aukštino Wallace, primindamas, kad du jo broliai (Kennedy) buvo nužudyti už tokias pat idėjas, dėl kurių Wallace vos nebuvo nužudytas ir liko su paralyžuotomis kojomis. Kas gi galėjo prieš keletą mėnesių tikėti, kad tokie žodžiai išspruktų iš Ted Kennedžio gerklės.

Tiesa, Kennedy pabrėžė, kad

vote sau internacionalizmo etiketę. Esame jau anksčiau pažymėję, kaip katalikiškoji srovė buvo susiorganizavusi per savas parapijas ir jų ribose veikiančias gausias organizacijas. Jau būta virš šimto kunigų, taip pat apstokai ir pasauliečių intelektualų, kurių priedaugis vis didėjo su jau lankančiais aukštesniais mokyklais bei universitetuose katalikiškų šeimų besimokančiais jaunuoliais. Daug kas išryškėjo ir aprašant tuo laiku veikloje pasižymėjusių asmenis. Bet vis tiek, man rodos, būtų nepilnas vaizdas, jei mes plačiau neparyškintume, kas vyko ir kaip buvo persiorganizuota, kai ėjo tokia aštri tarp-srovinė kova. Daugiausia teks paliesti taipgi tautinės kultūros veiklos apimtį.

Kaip jau sakėme, į tautinės kultūros barus katalikiškoji srovė buvo jau įsikibusi lygiagrečiai su lietuviškų parapijų steigimu. Atsirado jau ir tada kitų organizacijų, kurios taipgi pureno išsivijoje tautinės kultūros dirvonus. Bet katalikiškoji srovė jautėsi išvairiai pačia plačiausia ir giliausia vąga šiame darbo lauke. Ir dabar, kai socialistai metėsi tokiu plačiu užmoju į tautinės kultūros sritis, katalikai juos laikė nebe talkininkais, bet varžovais ir dar tokiams, kurie norėjo užgožti, paglemžti viską ir išstumti juos iš lietuviškos visų sričių veiklos, kad jie nugaltėtų, išsigan-tūs išsibėgėtų į savo bažnyčias ir čia tik dūsautų ir melstųsi.

Išsiviję į tokius socialistinės srovės jų taip su-prastus užmojus, kėslus, apsidairė, susimąstė, ar buvo pagrindo perdaug baimintis, ir ar buvo kas taisyti-na ju pačių organizacinėje struktūroje. Siekiant veiklos suaktyvinimo nebuvo galima pasitenkinti esamo susiorganizavimo tvarka. Visos parapijų organizacijos kaip savo pradžia ėmėsi parapijos rėmuose, taip ir jų veikla baigėsi jos ribose. Pajusta didelė spraga.

jo ir Wallace nuomonės daug kur skiriasi. Kodėl gi toks "stebuklas" įvyko? Atsakymas: būtinai reikals padaryti iš Ted Kennedy nuosaukų ir Amerikos pietų valstijoms priimtina demo-kratą. Juk Wallace, vaizdžiai tariant, yra pietinių valstijų "ka ralius". Kadangi Wallace ne-kandidatavo per praėjusius rinki-mus, tai pietinių valstijų (iš vi-so 16 valstijų) žmonės balsavo už Nixoną. Tada Kennedy turi patraukti Wallace ir pietų vals-tijas į savo pusę, jei nori būti Amerikos prezidentu. Susibičiu-lavimas su Wallace gali padėti nutildyti tuos respublikonus, ku-rie, įkaitinti Watergate tyrinėj-imų, nesiliauja šaukę, kodėl nebuvo tokių tyrinėjimų dėl Ko-pechne paskendimo ir Ted Ken-nedžio vaidmens toje tragedijoje.

Wallace kaip: minimum viceprezidentas

Tiesa, Wallace politinė veikla yra šiek tiek suvaržyta, nes jo abi kojos tebėra paralyžuotos ir jo sveikata vis dar kelia jam skausmų. Tai pasikėsimo į Wallace gyvybę paseka. Betgi garsusis Rooseveltas taip pat buvo paralyžuotas ir visvien bu-vo kelis kartus perrinktas Ame-rikos prezidentu. Pagaliau žmo-gaus išmintis yra ne kojose, bet smegenyse.

Nei Wallace, nei Kennedžio žmonės neprisipažįsta, kad Ken-nedžio atvykimas pas Wallace turi kokią politinį atspalvį ar kad jau yra koks slaptas politi-nis sandėris tarp Wallace ir Kennedžio. Oficialiai tvirtina-ma, kad tai tik buvusi Ameri-kus nepriklausomybės šventė (liepos 4) Decature mieste, A-labamos valstijoje, o Kennedy buvęs tik Wallace pakviestas garbės svečiu. Toks yra oficia-lus tvirtinimas.

Ne viešai betgi plačiai kalba-ma, kad demokratai nusprendė, kad jiems būtina reikia su Wal-lace susitarti. Tačiau susitari-mas nėra lengva problema. Wal-lace tol negalės eiti į sandėrį su demokratų vadais, kol demokra-tų programa ir veikla nebus žy-miai pakreipta į Wallace pro-gramos pusę. Ypač mokesčių su-mažinimo ir mokyklinių vaikų vežimo klausimu. Tai pagrind-iniai Wallace reikalavimai. Jei Wallace nuų tų reikalavimų at-sisakytų, tai jis nebebūtų Wal-lace ir prarastų savo popula-rumą. Tą žino Wallace, tą žino ir demokratų vadai. Todėl kal-bama, kad Wallace kaina už ben-dradarbiavimą yra Amerikos viceprezidentūra.

Tai aukšta kaina, žinant, kad dar taip seniai daug demokra-tų politikų griežtai tvirtino, kad Wallace nesąs joks demokra-tas, o tik rasistas, fašistas ir

jo ir Wallace nuomonės daug kur skiriasi. Kodėl gi toks "stebuklas" įvyko? Atsakymas: būtinai reikals padaryti iš Ted Kennedy nuosaukų ir Amerikos pietų valstijoms priimtina demo-kratą. Juk Wallace, vaizdžiai tariant, yra pietinių valstijų "ka ralius". Kadangi Wallace ne-kandidatavo per praėjusius rinki-mus, tai pietinių valstijų (iš vi-so 16 valstijų) žmonės balsavo už Nixoną. Tada Kennedy turi patraukti Wallace ir pietų vals-tijas į savo pusę, jei nori būti Amerikos prezidentu. Susibičiu-lavimas su Wallace gali padėti nutildyti tuos respublikonus, ku-rie, įkaitinti Watergate tyrinėj-imų, nesiliauja šaukę, kodėl nebuvo tokių tyrinėjimų dėl Ko-pechne paskendimo ir Ted Ken-nedžio vaidmens toje tragedijoje.

Wallace kaip: minimum viceprezidentas

Tiesa, Wallace politinė veikla yra šiek tiek suvaržyta, nes jo abi kojos tebėra paralyžuotos ir jo sveikata vis dar kelia jam skausmų. Tai pasikėsimo į Wallace gyvybę paseka. Betgi garsusis Rooseveltas taip pat buvo paralyžuotas ir visvien bu-vo kelis kartus perrinktas Ame-rikos prezidentu. Pagaliau žmo-gaus išmintis yra ne kojose, bet smegenyse.

Nei Wallace, nei Kennedžio žmonės neprisipažįsta, kad Ken-nedžio atvykimas pas Wallace turi kokią politinį atspalvį ar kad jau yra koks slaptas politi-nis sandėris tarp Wallace ir Kennedžio. Oficialiai tvirtina-ma, kad tai tik buvusi Ameri-kus nepriklausomybės šventė (liepos 4) Decature mieste, A-labamos valstijoje, o Kennedy buvęs tik Wallace pakviestas garbės svečiu. Toks yra oficia-lus tvirtinimas.

Ne viešai betgi plačiai kalba-ma, kad demokratai nusprendė, kad jiems būtina reikia su Wal-lace susitarti. Tačiau susitari-mas nėra lengva problema. Wal-lace tol negalės eiti į sandėrį su demokratų vadais, kol demokra-tų programa ir veikla nebus žy-miai pakreipta į Wallace pro-gramos pusę. Ypač mokesčių su-mažinimo ir mokyklinių vaikų vežimo klausimu. Tai pagrind-iniai Wallace reikalavimai. Jei Wallace nuų tų reikalavimų at-sisakytų, tai jis nebebūtų Wal-lace ir prarastų savo popula-rumą. Tą žino Wallace, tą žino ir demokratų vadai. Todėl kal-bama, kad Wallace kaina už ben-dradarbiavimą yra Amerikos viceprezidentūra.

Tai aukšta kaina, žinant, kad dar taip seniai daug demokra-tų politikų griežtai tvirtino, kad Wallace nesąs joks demokra-tas, o tik rasistas, fašistas ir

demagogas. Pažymėtina, kad į čia minima šventė Decature mies-te Wallace buvo atlydėtas paties demokratų centro komiteto pirmininko Strausso. Tai vėl ženklas, iš kur vėjas pučia.

Nei Nixonas, nei respublikonai dar nėra palaidoti

Senatoriaus George McGovern kadencija baigiasi ateinančiais metais ir jis rūpinasi, kad jis vėl būtų perrinktas į senatą. Natūralu buvo laikyti, kad Mc Govern labai gerai šauks apie Watergate įvykius ir tuo būdu darys sau palankią propagan-dą. Nuostabus dalykas, kad Mc Govern tyli kaip žemė dėl Wa-tergate incidento ir tardymų. Spėjama priežastis esanti tokia.

McGovern pralaimėjo presi-dentinius rinkimus savo valsti-joje Pietų Dakotoje, kurios žmo-nės balsavo už Nixoną. Ir tai į-vyko po Watergate areštų. Tai McGovern bijo, kad Pietų Da-kotos gyventojai gali už jį (Mc Govern) nebebalsuoti, jeigu jis perdaug šūkaus apie Watergate, kuris daug kam (respubliko-nams ir demokratams) pradeda nusibosti, kaip specialiai demokra-tų priemonė kiek galima dau-giau prisisienuoti politinio šie-no. Taigi išmintingiau McGo-vernui patylyti.

Illinois valstijoje buvo išrink-tas naujas tos valstijos respubli-konų centro komiteto pirmi-ninkas, kurį korespondentai a-pibėrė klausimais ir gsdinimais dėl Watergate. To naujo pirmi-ninko atsakymas buvo drąsus ir trumpas. Jis pasakė, kad ke-letas Illinois valstijos žymiau-sių demokratų papildė daug sunkesnius nusikaltimus (bent mokesčių mokočių atžvilgiu) ir buvo nuteisti. Dėl to niekas ne-kaltina visų demokratų, o pa-tys padorieji demokratai nebė-ga iš partijos, nenusisuka nuo savo idejų. Kodėl turėtų res-publikonai kitaip elgtis?

"Slaptas prezidento sąjungi-ninkas" tokiu užvardinimu straipsnį įsidėjo "National Ob-server" savo liepos 7 dienos lai-dyje. Tame straipsnyje duodami faktai ir skaičiai, kuriais pasi-rėmęs autorius sako: "Yra vi-siškai aišku, kad kada kyla lemiantis susirėmimas tarp įstaty-mų leidimo ir vyriausybės or-ganų, tai Atstovų rūmai yra slaptas Nixono sąjungi-ninkas". "Šiais metais Nixonas vetavo keturis įstatymus. Senatas tik vieną kartą palaikė (pripažino) Nixono veto, o Atstovų rūmai net tris kartus". O juk tiek se-nate, tiek Atstovų rūmuose dau-guma yra demokratų rankose.

Taigi čia ir nereikalinga daug aiškinimų. Bendras spūdis, kad Watergate demokratams daug nepadaeda, o respublikonams daug nepakenkia bent iki šiol.

(Bus daugiau)

PARAPIJA — KRIKŠČIONIŠKOSIOS LIETUVYBĖS ATEITIS

Pokalbis su JTL sąjūdžio pirmininku inž. R. Bubliu

V. ROCIŪNAS

Jaunimo žygio už tikėjimo laisvę sąjūdis savo darbą pradėjo prieš penkerius metus (1968 m. spalio 22 d.) Clevelande.

Laikui bėgant, truputį keitėsi ir plėtėsi sąjūdžio uždaviniai. Dabar sąjūdy atranda vietas ne tik ateitininkiškas jaunimas, bet ir skautai, neolituaniai, vyčiai, PLB jaunimo sekcija.

Jaunimo žygio už tikėjimo laisvę dėka surinkta ir paskelbta pasaulio lietuvių kunigų statistika ir anketa lietuvių religijos klausimais.

Sąjūdžio opiausiais klausimais randame pasisakymą spaudoje ar tai kaip organizuoto vieto ar paskirų asmenų.

„Tėvynėje mylėti Kristų ir savo tautą okupantas neleidžia. Ar jau atlikai savo pareigą krikščioniškosios lietuvių ateičiai: įrašai savo šeimą ir artimuosius į lietuvišką parapiją? „Parapija — krikščioniškosios lietuvių ateitis“ yra pora charakteringų daugelio metų ir kreipimūsi lietuviškoje spaudoje ir lietuviškose parapijose.

Kreipiausi į dabartinį JTL sąjūdžio pirm. Romualdą Bublį, jauną ir uolų visuomenininką, keturių vaikų tėvą, mech. inžinerijos magistrą, Clevelando vyry oktetio narį su keletu klausimų. Štai jų atsakymai.

— Pradėjote lietuviškų parapijų verbavimo vą Clevelande. Ar planuojate šį vą išplėsti ir į kitas vietas JAV-se?

— Užbaigus parapičių vą čia Clevelande, išplėsim ir į kitas vietas. Mūsų lietuviškų parapijų išlikimo problema egzistuoja kiekvienoje lietuviškoje kolonijoje. Vis kiekvienoj vietoj matome mažiau ir mažiau dalyvių lietuviškose pamaldose. Per eilę metų mūsų žmonės praturtėjo ir persikėlė į priemiesčius — toliau nuo lietuviškos bažnyčios. Kai mes, naujieji ateiviai (ar mūsų tėvai), pasiekėm Amerikos žemyną, radome kiekviename svarbesniame mieste rytų ir šiaurės JAV gyval veikiančių parapijų. Ten galėjome sava kalba pasimelsti, priimti sakramentus ir su kitais savo tautiečiais pabendrauti. Jas čia radome dėka tų lietuvių, kurie atkeliavo prieš ir po pirmo pasaulinio karo. Jie jas išlaikė. Jiems šios parapijos buvo lietuviškumo centrai. Vargu ar būtume 1949 — 1951 metais radę čia lietuvių, jeigu tų tautinių parapijų nebūtų buvę.

— Kokiais būdais ir priemonėmis numatote šią akciją vartyti? Iš kokių organizacijų ar pavienių asmenų tikėtis susilaukti paramos šiam darbe?

— Šią akciją vartysime per spaudą, radiją, asmeniškais pasikalbėjimais telefonu bei aplankymu kiekvieno nepriklausančio parapijai lietuvi. Turime sudarę sąrašą lietuvių, kurie lietuviškom parapijom nepriklauso. Daug paramos teikia abiejų parapijų klebonai.

Kas antrą sekmadienį paraginimo lapeliai dalinami prie abiejų parapijų. Kadangi Jaunimo žygio komitetas susideda iš jaunimo organizacijų, tad per šias organizacijas bandysime sudaryti pagelbininkų komitetus. Į talką atėjo šios organizacijos: ateitininkai, skautai, neo-lituanai, Clev. Liet. Bendruomenės apylinkė.

— Ar parapijų tarybų steigimas kiekvienoje lietuviškoje parapijoje būtų taip pat Jūsų sąjūdžio uždavinys?

— Tai šiuo momentu neįmanoma į mūsų užsibrėžtų darbų skaičių. Aš manau, kad parapijų ta-

rybų steigimas turi būti pradėtas ir įgyvendintas pačios parapijos narių, jos klebono ir vikarų. Negalima sakyti, kad šis reikalas būtų visur šiuo laiku pribrendęs.

— Ar originalioji Jaunimo žygio už tikėjimo laisvę mintis jungti lietuviškas parapijas už Lietuvos ribų lietuvių vyskupo jurisdikcijoje tebėra gyva Jūsų judėjime?

— Tai yra idealas, kurio ne vien tik Jaunimo žygis, bet ir didelė dauguma lietuvių pageidauja. Pagal Jaunimo žygio anketoje religiniais klausimais da-

Jaunimo žygio už tikėjimo laisvę komitetas. Iš kairės: Kastytis Giedraitis, Onytė Kliorytė — sekretorė, Romualdas Bublys — pirmininkas, Algis Rukšėnas, Algimantas Muliolis, dr. Viktoras Stankus ir Kęstutis Sušinskas

vinius 77% atsakiusių pasisakė, kad yra reikalinga bent viena lietuvių vyskupija. Į bendresnę savivaldos formą, ar reikia pastovios grupės dvasiškių, kurie rūpintųsi tik lietuviškų parapijų reikalais: kalbos ir papročių naudojimui, religine literatūra... teigiamai atsakė 90%.

— Šiai idėjai įgyvendinti susilaukiate teigiamų ir neigiamų

pasisakymų. Iš ko susilaukiate didžiausio pasipriešinimo?

— Pasipriešinimo visada atsiranda prieš bet kokią naują siūlymą, bet kokią naują idėją. Dažniausiai pasakoma, kad tai „neįmanoma“, „nerealū“, „neįgyvendinama“. Tačiau tie patys argumentai galėtų būti panaudoti ir prieš mūsų visą veikimą, visą svajones dėl Lietu-

vos laisvės. Bet ar mes už tai pasiduodam? Ne! O, galų gale, kas būtų buvę, jeigu 1918 m. Vailokaitis, Dovydaitis, Grinius, Smetona ir kiti Akto signatarai būtų taip „realiai“ galvoję?

— Ar dabartinė Jūsų akcija už religinę laisvę komunistų pavergtuose kraštuose yra radusi atgarsio ir kituose laisvojo pasaulio kraštuose?

— Neturiu žinių.

— Buvo kalbama apie lietuvių jaunimo delegacijos siuntimą pas popiežių. Ar tas užsimojimas tebėra aktualus ir šiuo metu?

— Delegacija pas Sv. Tėvą, tai buvo pirmasis žygio konkretus tikslas. Jį nerealizavę greitu laiku, mes pradėjome daugiau dėmesio kreipti į kitus mūsų uždavinius, užsimojimus: liet. kunigų bylų platinimą, demonstracijas, maldos dienas, simpoziumus, leidinius, kaip „Lietuviai kunigai 1965 metais“, anksčiau minėtą anketą ir susirūpinimą parapijų gyvumo klausimu. Tačiau tikime, pribrendus palankesnėm aplinkybėm, galė-

DRUSKOS IŠTEKLIAI

Druskos tyrinėtojai tvirtina, kad žmonija druskos turi pakankamai ir jos niekad nepristigs.

Suaugusiam žmogui reikia iki 15 g druskos per parą. Taigi per metus susidaro daugiau kaip 2.5 kg. Bet ištikrųjų druskos suvartojama daugiau. Šis didesnis druskos suvartojimas yra susijęs su tuo, kad žmogaus organizmas dalį suvalgytos druskos pašalina su prakaitu. Todėl Vidurinės Azijos gyventojai

sim įvykti ir mūsų pirmą žygį. — Kas sudaro šiuo metu Jaunimo žygio už tikėjimo laisvę vadovybę?

— JTL komitetas susideda iš šių asmenų: Romualdas Bublys — pirmininkas, Onytė Kliorytė — sekretorė, Kęstutis Sušinskas — išdiminkas, dr. Viktoras Stankus, Algis Rukšėnas, Kastytis Giedraitis ir kun. Kęstutis Zemaitis — dvasios vadas. Komitetui į talką ateina daug kitų asmenų.

per metus suvalgo druskos 1.5-2 kg daugiau, negu šiauriečiai.

Tad ar užteks druskos višiemis? Užteks ir dar liks. Gamtą yra sukaupti daugybę halitoma — taip mineralogijoje vadinama valgomoji druska.

Druska — labai plastiška medžiaga. Todėl iš jos susidaro ne tik klodai — gana dažnai akmens druska glūdi kupuluose. Šios geologinės struktūros primena atsidariusius gigantiskus parašutus. Po jų sklilautais glūdi druskos branduolys. Druskos kupolai dideli esti Pakaspy, Šiaurės Vokietijos įdubimuose, Meksikos įlankos pakrantėse ir Priešuralėje. Didžiausi iš jų yra net 500 kv. km ploto ir pasiekia iki 5-8 km žemės gelmes.

— Negailėtingi žmonės negali ištikimai tarnauti kilnioms idėjoms.

V. Hugo

Ten gerai kur mūsų nėra. Liet. patarlė.

Our "GOOD NEWS" is even better . . .

Standard Federal Announces New Higher Interest Rates

CERTIFICATE ACCOUNTS (new accounts only)

On \$5,000 or more

Account	Maturity	Annual Yield
7 1/4 %	Four years	7.63%
6 3/4 %	30 months	7.08%
6 1/2 %	Two years	6.81%
On \$1,000 or more		
7%	Four years	7.35%
6 1/2 %	One year	6.81%
5 3/4 %	90 days	6.002%

PASSBOOK ACCOUNTS (new and existing accounts)

5 1/4 %

Increases to 5.39%
on interest accumulated
for one year.

Interest paid to the
date of withdrawal.

Interest compounded daily. Deposits received by the 10th of the month earn interest from the 1st, if the funds remain on deposit to the end of the interest period. Deposits after the 10th of the month earn from the date of receipt.

HIGHER INTEREST RATES EFFECTIVE IMMEDIATELY.

For more detailed information on these new accounts, visit or call one of our savings counselors - it can mean more for you. Standard Federal Savings. Safe, secure and reliable savings plans, with you in mind.

Assets over \$190,000,000 Reserves over \$16,500,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO
CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE 847-1140

Monday, Tuesday, Thursday, Friday - 9 A.M. to 8 P.M.; Saturday - 9 A.M. to 12 Noon; Wednesday - no business transacted

ZURNALISTŲ POPIETĖ

Grazioje Sofijos ir Adolfo Vasiulių sodyboje liepos 8 d. įvyko žurnalistinė popietė, kurioje dalyvavo Detroito žurnalistai su šeimos nariais ir svečiais. Tai jau buvo antroji vasaros žurnalistinė popietė, nes ir praėjusiais metais šioje pat sodyboje įvyko panaši popietė.

Popietė buvo dviejų dalių. Pirmoji dalis vyko Vasiulių namuose. Ją atidarė ir pravedė LZS Detroito skyriaus pirm. Vl. Selenis. Labai įdomiai paruoštą ir aktualią spaudos žmonių paskaitą skaitė LZS Detroito skyriaus vicepirm. dr. Kazys Karvelis. Jo paskaitos tema — "Žurnalistų vaidmuo Lietuvos laisvinimo byloje".

Jis savo paskaitoje teigė, jog reikia stengtis eiti į svetimtaučių spaudą per jaunųjų generaciją, kuriems jau nebetrūkdo vietinė kalba. Iš viso reiktų rasti daugiau priemonių išskirti komunizmo grėsmę laisvajam pasauliui. Priminti, kad gali ir juos ištkiti toks pat likimas, kaip ir kitus pavergtuosius.

Žurn. Alfonsas Ziedas skaitė ištrauką iš savo spaudai ruošiamos knygos. Jo tema buvo: "Dorovinis kriterijus vertinti duotuosius individus ir socialinius junginius, ar jie socialškai ir istoriškai yra teigiami ar neigiami". A. Ziedas savo knygai jau yra gavęs leidėjų ir netrukus bus pradėta spausdinti.

Į žurnalistų sąjungą priimti trys detroitiečiai. Jiems centro valdybos prisiūstus pažymėjimus įteikė Vl. Selenis. Pažymėjimus gavo: foto korespondentas Kazys Sragauskas, "Naujiečių" bendradarbis Antanas Sukauskas ir Lietuviškų melodijų radijo valandėlės vedėjas ir redaktorius Rapolas Valatka. Tačiau pastarajam išvykus atos togi, liudijimas buvo įteiktas jo pavaduotojui Algiiui Zaprackui.

Pirmos dalies pabaigoje visus linksmi nutaikė Vl. Selenio paruošta eiliuota humoreska "Žurnalistas keliauja į dangų".

Antroji dalis vyko lauke, medžių pavėsyje. Buvo padaryta bendra nuotrauka ir vyko bendros vaišės, kurias paruošė Bronė Selenienė. Jai patalkino Anelė Ziedienė, S. Vasiulienė, S. Grigaitienė, J. Grininė ir kitos. Prie vaišių įvairiomis gėrybėmis prisidėjo: Alfonsas Ziedas, Pranas Turūta (iš Grand Rapids) ir Adolfas Merkevičius. Kastytis Karvelis uoliai platino žurnalistų sąjungos neperiodinį leidinį "Lietuvis žurnalistas". Skyriaus išdalininkas Antanas Grininis tvarkė finansinius bei ūkinis reikalus.

Buvo ir dovanų paskirstymas burtų keliu. Dovanas aukojo Pranas Turūta, Teresė Merkevičienė, Sofija Vasiulienė, Vladas Selenis, žurnalistų skyrius bei kt. Laimingus bilietus traukė 4 metų Audronė Mingėlaitė.

Pietų metu buvo tęsiamos diskusijos politinėmis temomis, diskusijas pravedė dr. Karvelis. Diskusijose aktyviai dalyvavo: Algis Zaprackas, Alfonsas Ziedas, Kaz. Kupetis, Antanas Zaprackas, Balys Gražulis, Antanas Sukauskas, Jonas Svoba, Pr. Turūta, Vl. Selenis ir Albinas Grigaitis. Buvo taip apsarstyti neseniai įvykę LB rinkimai ir net apkalbėti galimi kandidatai į vadovaujančias vietas.

Robertas Selenis

TRUMPAI

— Pavergtų tautų trijų dienų festivalis, kuriame dalyvavo 15 tautybių labai sėkmingai vyko liepos 13-15 d. miesto centre prie Detroito upės. Nesuskaitomos minios tris dienas lankė įvairių tautybių paviljonus arba stebėjo lauko scenoje jų pasirodymus. Festivalyje lietuvius atstovavęs organizacijų centras, turėjo įrengęs keturis paviljonus: du su lietuviškais valgiais, vienas su alumi ir vienas tautodailės. Pastarojo visas pelnas buvo skiriamas lietuviško kambario prie Wayne State universiteto įrengimui. Tam pačiam tikslui buvo platinami laimėjimų bilietai, tačiau taip pasitaikė, jog burtų keliu visos trys dovanos teko lietuviams: p. Vertelkai, Stefanijai Juškienei ir Stasiui Garliauskui. Valgių paviljone, nors visą laiką buvo papildomi įvairiais valgiais, buvo greit viskas išperkama. "Užgulstas" buvo ir alaus paviljonas. Todėl ne viena tūkstantinė dolerių pateko į lietuviškos organizacijos kasą.

Lauko scenoje tautybių pasirodyme pirmą vakarą lietuvius gražiai atstovavo Valės Tautkevičienės vadovaujamas Windsor mergaičių Aušros kvartetas, kuriam kitataučiai po kiekvienos dainos nepagalėjo triukšmingų plojimų. Su gražiu pasisekimu paskutinę dieną dainavo sau gitara pritardama Birutė Kutkutė. Gerai Lietuvos ir lietuvių vardą garsino Petro Podolskio 5 asmenų orkestras, kuris kiekvieną dieną scenoje pasirodydavo net po ketelį kartų. Pradžioje sugrodamas Lietuvos himną.

— Vytautas ir Emilija Kutkai, abu aktyvūs Detroito visuomenininkai, atostogas leidžia Floridoje.

— Rašyt. Vytautas ir Irena Alantai atostogas praleido važinėdami po rytinius Amerikos miestus ir prie Atlanto, susitiko daug draugų ir atnaujino pažintis.

— Dainavos jaunimo stovyklavietės metinis narių - rėmėjų (šimtininkų) suvažiavimas įvyks liepos 28 d. Dainavoje 5 val.

— Naujosios parapijos ir kultūrinio centro statybai aukojo: po 400 dol. Lietuvos vyčių 79 kuopa ir Aleksas Masaitis, po 300 dol. Leonas ir Marija Bajorūnai ir Andrius ir Stasė Blūdziai, 250 dol. dr. Vytautas ir Vanda Majauskai, po 200 dol. Joseph ir Donna Kozlow ir John Stanievich, po 150 dol. dr. Kęstutis ir Vitalija Kebliai ir Anna E. Kudžius, po 120 dol. Benediktas ir Vita Neverauskai ir Jacintos Žiukaitės atminimui, 105 dol. Antanas ir Česlova Pėsiai, po 100 dol. Detroito inžinieriai ir architektai, Vladas ir Konstancija Kartanai, Vladas Šlikas, Petras ir Petronėlė Pajaujai, Sofija ir Pranas Zager ir kiti po mažiau.

Viso statyboms surinkta 88-

(stn)

920 dol. Į šią sumą neįeina 17-036 dol. gauti specialiais reikalams: Ona ir Jurgis Vaškevičiai aukojo 11,000 dol. vargonams, Valantinos Zakarkienės atminimui 2,500 dol. altoriui, Raimondo Rugieniaus atminimui 1,500 dol. krikštyklai, Jan ir Regina Hillenbrand 500 dol. klasių luboms, Adomo Meškauskos atminimui 250 dol. lempos, Jokūbo ir Pranciškos Russo atminimui 1,000 dol. kryžiu.

(stn)

"Draugo" korespondentas Vladas Selenis ir Matas Tyla susitiko Pavergtų tautų mugėje Detroito liepos 14 d. Toliau matyti Juozas Murinas. Nuotr. I. Urbono

Birželio 30 d. įvykusioje Detroito žurnalistų skyriaus gegužinėje. Vasiulių sodyboje prie Dainavos, žurnalistų grupelė ir visuomenininkai studijuoja dabartinius politinius klausimus. Iš k.: K. Kupetis, J. Svoba, Gražulis, A. Ziedas, Rauba, A. Sukauskas, Vl. Mingėla, Turūta, inž. A. Zaprackas, dr. K. Karvelis, Vl. Selenis. Nuotr. K. Sragausko

MŪSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla.

LIETUVIŲ DEMONSTRACIJOS

Nors vasara nėra palanki stipresniam veikimui, tačiau lietuviai susirenka savo lietuvių klube ir, iškilus reikalui, imasi energingų užmojų. Ed. Šumanui pasakius ugningą kalbą, buvo nutarta suruošti demonstracijas prieš prekybą su okupuotais rusais, naujojo kolonializmo nešėjais. Buvo demonstruojama prieš Honeywell bendrovę, vedančią prekybą su Sovietų Sąjunga. Susirinko demonstruoti apie 100 lietuvių, keletas latvių. Nepaisant dienos karščio, visi vaikščiojo su plakatais, kuriuose buvo reikalaujama išlaisvinti Kudirką, išlaisvinti kalina-

mus lietuvius iš darbo vergų stovyklų. Demonstracijos buvo taip įspūdingos, kad atvyko televizijos atstovai filmuoti ir ilgainiai rodė progamoje lietuvių demonstracijas, duodami pasikalbėjimą su demonstracijų vadovais. Lietuvių demonstracijos televizijoje buvo rodomos tris kartus: vakare, naktį ir ryte. Prisistatė ir laikraščių atstovai. Vėliau St. Petersburg Times, The Tampa Tribune, Clearwater Sun įsidėjo demonstracijų stambias nuotraukas su ilgais aprašymais, pažymėdami lietuvių reikalavimus: suteikti laisvę Lietuvai, Latvijai ir Estijai, pašalinti suvaržymus, nutraukti religinius persekiojimus, sumažinti priešiškus muitus siuntiniams, išlaisvinti S. Kudirką. Laikraščiai pažymėjo, kad to-

Iš demonstracijų St. Petersburg, Fla. Kairėje plakatą neša dr. Mišauskas. Demonstracijos įvyko liepos 11 d.

Spaudoje ir gyvenime

(Atkelta iš 3 pusl.)

poj, kiek jie sunaikino žmonių, norėdami išgelėti Azijoj, sunku pasakyti. Teigiama, kad dešimtis milijonų. Komunizmas platinamas prievarta, žudynėmis ir jėga. Kur atsiranda žmonių, skleidžiančių komunizmą laisvame pasaulyje, tie žmonės mano, kad jie komunizmą pagerins.

Kinija jau atvirai kalba, kad Maskvos komunizmas yra nuolatinė prievarta, o Maskva, kalbėdama apie komunistinę Kiniją, skelbia tą patį. Be policijos, be enka vedisto botago, be koncentracijos stovyklų komunizmas tuoj sugriūtų. Todėl nenuostabu, kad jie neleidžia jokių rinkimų, kad jie neįsileidžia į savo kraštą laisvos spaudos, kad jie bijo knygu ir religijos.

Komunizmas platinamas prievarta, ir tai visiems aišku. Tai buvo aišku ir mirusiam "Vilnius" redaktoriui V. Andriuliui, kuris dėjo nepaprastą pastangą, kad tik nebūtų pasiūstas už geležinės uždangos, nes jis puikiai pažino komunistinę tironiją. Komunizmą platina tankai ir teroras ir to jokia "Vilnius" negali paneigti. Myk. Mel

APIE HELSINKIO KONFERENCIJĄ

Popiežius Paulius VI, kalbėdamas tikintiesiems, susirinkusiems švento Petro aikštėje, iškelė Apaštalių Sosto dalyvavimo Helsinkio konferencijoje reikšmę. Patarnauti žmonijai, kuri nori užtikrinti taiką — tai buvo pagrindinis tikslas, dėl kurio Apaštalių Sostas priėmė kvietimą į Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją. Bažnyčia tarnauja žmonėms, ji dirba žmonijos gerovei, ji padeda atrasti nekintamas moralines vertybes, be kurių yra neįmanoma tikroji, teisinga taika.

FRANCCZAI PUKŲS VALGIŲ REKLAMUOTOJAI

Daug kur Paryžiuje vegetariški restoranai psichologišku būdu valgių patiekalus reklamuoja. Pavyzdžiui, prie įėjimo restoranai iškabinti valgių sąrašai, kuriuose kiekvienas maisto patiekalas paaiškinamas, kuo jis esąs žmogui naudingas ir nuo kurių regeroivių gelbstis. Špinatai peršama kaip priemonė energijai, nuosaikumui ir valiai stiprinti. Rūkštyrės — melancholijai išsklaidyti. Baltosios pupelės — persidirbusiems protiniams darbininkams atsigalvinti. Žirniai — priemonė moterims gelbėti nuo per didelio patraukimo flirtuoti bei koke tuoti. Bulvės skatinančios ramiai ir nuosaikią galvoseną, stiprinančios dvasinę pusiausvyrą ir išsklaidančios sentimentalumą ir daug daug kitokių patarimų nurodoma. Mškn

je apylinkėje yra apie 2.000 lietuvių ir jų klubui priklauso apie 300 žmonių. Išspausdino ir lietuvių nusistebėjimą, kaip galima bendrauti su Sovietų Sąjungos režimu, kuris yra vienas iš didžiausių priespaudos nešėjų, kokie tik mūsų žemėje yra buvę.

Honeywell bendrovės pareigūnai laikėsi mandagiai. Vienas valdininkas — žydas, eidamas pro šalį pasakė, kad jo tėvai iš Lietuvos ir jis lietuviams simpatizuoja. J. V.

IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida Galima pirkt dalimis ir išmokėtina! SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 S. Western - Tel. GR 6-4421

LYDIA'S HEALTH FOODS
2439 West 71 Street
Vasaros sezonui duoda gerą nuolaidą natūralios kosmetikos prekėms. Pasirinkimas įvairus. Pirkdami SUTAUPYSITE NUO 10% IKI 20% IR DAUGIAU. Taip pat visą laiką duodama 10% NUOLAIDA perkant vitaminius. Parduotuvė atidaryta kasdien nuo 9 iki 6 v. v. Ketvirtad. nuo 9 - 8. Savininkė E. DUDENIENE

Here's what really took place when this desperate Lithuanian seaman sought asylum on the U. S. Cutter Vigilant—in U. S. waters—and we let the Russians take him off by force.

2nd Large Printing Before Publication

Day of Shame
by Algis Ruksenas

"This gripping and suspenseful book shows how explosive events occur and alter human lives... highly recommended." —Library Journal

And from the rest of the review, "November 23, 1970 was a day when a sacred U.S. tradition was broken. While in U.S. territorial waters, Soviet crewmen... forcibly seized Simonas Kudirka, a Lithuanian seaman who had requested political asylum and refuge in the U.S.... Ruksenas describes the chain of events that climaxed in a forfeiture of humanity."

"The story of how a cardinal U.S. policy governing the retention of defectors came to be violated." —Publishers Weekly

Photographs. Maps. Index. \$8.95

McKAY

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyriumi.

Philomena sako...

DOLERIAI TURI KOJAS, jie greit šeima ir nebegriža. Jūsų doleriams reikia vado, kad jie nepaklystų.

Jūs jiems patarnaukite, nuneškite į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Tenai jūsų doleriai bus saugioji vietoj ir augsti nuosimčiai auklės naują dolerių šeimą. Jūs dirbate, tegul ir jūsų doleriai dirba.

Jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

5% Regular Passbook Account	5 1/4% 90 Day Passbook Accounts	5 3/4% \$1,000 or more Savings Certificate (1 to 2 yrs.)	6% \$5,000 or more Savings Certificate (2 to 10 yrs.)
--------------------------------	------------------------------------	---	--

CHICAGO ★★★
savings and loan association
6245 south western avenue 476-7575

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS

Dažo — Dekoravimas — Taiso Kambarius — Verandas — Garabus Idoša "Plaster Board". Visi rūšių grindų ir sienų plytelės. 12737 Grandmont Rd., Detroit Mich. 48227 — Tel. VE 8-4064

LB TELEGRAMA JAV DELEGACIJAI HELSINKIJE

JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pavedimu, Algimantas Gureckas, LB ryšininkas prie Valstybės departamento, birželio 27 d. pasiuntė telegramas JAV pagrindiniams delegacijos nariams Europos saugumo konferencijoje Helsinkyje.

Telegramos lietuvių okupacijos ir aneksavimo nepripažinimą. JAV Lietuvos Bendruomenės krašto valdybos įgaliojimas, kreipiuosi į JAV delegaciją Europos saugumo ir kooperavimo konferencijoje su prašymu remti tautų apsisprendimo principą ir išlaikyti JAV vykdomą Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimą. Maloniai prašome JAV delegaciją griežtai atmeti visas pastangas įteisinti dabartines de facto valstybines sienas Europoje, nes bent Pabaltijo srityje jos nesiderina su apsisprendimo principu ir metodais, jas nustatyti taikiomis priemonėmis privalo būti surastas.

Dabartiniu metu, kada Vokietija ir Čekoslovakija yra sutarusi panaikinti Muencheno su-

tartį, mes raginame JAV delegaciją pasiūlyti, kad Sovietų Sąjunga paskelbtų negaliojančias ir panaikintais nemažiau negarbingus 1939 m. rugpjūčio 23 d. ir rugsėjo 28 d. Molotovo-Ribbentropo susitarimus ir pareikalauti, kad valstybinė nepriklausomybė Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje būtų atstatyta. Igaliaikė taika ir saugumas negali būti grindžiami mažų tautų invazija, jų okupacija ir aneksacija. Konferencijos sėkmingumui užtikrinti yra būtina atsikratyti nacių konspiracijos pasėkmių.

Mes linkime Jums ir visai amerikiečių delegacijai geriausios sėkmės ir tikimės, kad konferencija padės tvirtus ir teisingus pagrindus taikai ir saugumui užtikrinti, remiantis pagarba visų tautų teisėms.

Telegramos pasiūstos valstybės sekretoriui William P. Rogers, jo pavaduotojui Europos reikalams W. J. Stoessel, Jr., JAV ambasadoriui Suomijoje John Krehbiel ir Valstybės departamentu svarbioms pareigūnams — Charles Bray ir George West.

SUNKU ATPAZINTI KOPIJAS

Paveikslus kopijuodavo mokytojai ir mokiniai

B. JABLONSKIS

Meno galerijų vadovybės patyrė, kad esantieji jose garsiųjų dailininkų kūrinių ne visi jų pačių tapyti. Į galerijas ar kolekcijonierių rankas pateko nemažai nežymių dailininkų ar mokinių kopijų. Šis atradimas labai skaudžiai palietė galerijų ir kolekcijonierių turimų paveikslų meninę ir piniginę vertę.

Henry J. Taylor, buvęs ambasadorius Šveicarijoje ir kitur, rašo, kad garsius paveikslų kolekcijonierius Norman Simon už Rafaelio Madonna, kuri buvo išstatyta Princetono parodoje kaip originalas, bet buvo de autorius parašo, sumokėjo 3 milijonus. Aišku, originalą tikrai nutapė Rafaelis, bet kyla klausimas, kas piešė šią kopiją. Tai nebuvo kokio nemokšos, o gero tapytojo darbas.

Siandieninėje kūrinių rinkoje labai trūksta pripažintų garsiųjų menininkų autoritetinių paveikslų. Paklausa nepaprastai didelė ir už juos mokamos didelės sumos. Šitai sukėlus sugundė pasinaudoti meno rinkos trūkumu ir geru momentu pinigams išgyti.

Kopijų atsiradimo istorija

Garsusis 16-jo šimtmečio dailininkas Andrea De Sarto pradėjo slapta kopijuoti Rafaelį. Jo mokiniai pasekė mokytojo pėdomis ir kopijavo jo kūrinius, po kuriuos padėdavo jo parašą.

Peter Rubens sugalvojo dar lengvesnį būdą paveikslams tapyti. Pasisamė pagarsėjusių meistrių ir tapė masiniu metodu. Paleido į rinką nesuskaitomą kiekį. Po šiais paveikslais padėdavo savo parašą, bet, kai iškildavo abejonių, tai užsispyręs įtikinėdavo, kad jo paties kūriniai.

Francisco de Goya bendradarbiavo su policija. Padėdavo aiškinti netikrų paveikslų tapytojus. Tokios aukos jam pradėjo grąsinti. Jis dažnai kaitaliodavo gyvenamąją vietą. Ir ne tik savo parašą, bet ir slapyvardžio nenaudodavo jo paveikslais.

Kopijavimo neįsivėgė ir garsusis Rafaelis. Kopijuodavo savo mokytoja Perguina, o ji kopijuodavo jo mokiniai. Kopijavimo pomėgis, lyg koks siūlas, tęsėsi per mokytojų ir mokinių darbus.

Jean Carot ir kiti žymūs Prancūzijos dailininkai savo studentų darbus sąmoningai patys pasirašinėdavo. Tuo parodydami jų darbams palankumą ir padarindami juos kurybiškai. Tokia kury-

ba, kaip ir jo paties, tapdavo autentiška. Titianus pamėgdžiojo savo mokytoja Giorgione. Titianus, net sulaukęs 99 m., dar piešė, kai tuo tarpu jo mokytojas Giorgione mirė tik 33 m. sulaukęs. Pastarojo tapybai buvo pripažinta tik 10 neabejotinų paveikslų. Jeigu šiandien būtų galima nustatyti, kuris buvo jo tapytas, tai paveikslų skaičius būtų kur kas didesnis negu garsiojo Titiano. Šių dienų meno rinkoje Giorgione paveikslai yra didelė retenybė. Esantis Washingtono galerijoje Leonardo paveikslas "Minerva dei Benci" vertinamas rekordine suma — 6 milijonais dol.

Daug pagarsėjęs dailininkas Vincent van Gogh per savo gyvenimą tesugebėjo parduoti tik tai l kūrinių. Už jį gavo 80,000 dol. Tačiau pamėgdžiotajai nesnaudė ir gana anksti pradėjo kopijuoti jo paveikslus. Jie pasidare tikra nelaimė šių dienų meno ekspertams.

1966. IX. 29. Londone buvo parduota Rembrandto graviūra "Trys kryžiai" už 84,000 dol. Tačiau už "The Womans Bath", kuris buvo pasirašytas tik P. M. raidėmis, buvo sumokėta rekordinė suma 89,000 dol. Tai vienas iš jo 5 paveikslų, kuris dar yra žinomas. Dailininkas P. M. buvo žinomas 1400, kai jis gyveno savo žydėjimo laikus, Koelne.

Apdavikai paveikslų rinkoje Didelis paveikslų pareikalavimas ir jų aukštos kainos patraukė apgavikus. Pirmiausia tenka žvilgtelti į jų apgaudinėjimo metodus, kurie labai giminingi su kopijų padirbinėtojų. Be abejonės, paveikslų kopijos turėjo būti aprūpintos autentiškais dokumentais, kurie padėtų juos paleisti į rinką kaip originalus.

Paprastai gauja tokius paveikslus pirmiausia pardavinėdavo mažose Prancūzijos, Italijos, Ispanijos ir Portugalijos miestuose iš varžytinių. Suklastoti pažymėjimai liudydavo, kad kūriny yra Renoiro. Autorių charakterizavodavo vaisingu, nepastoviu, bevaliu reumatiku, bet staiga vieną dieną atradusiu savyje meno didybę ir stilių. Jie neneigė, kad jis prieš mirtį nutapė gerų ir blogų paveikslų apie 6,000 dol.

Apdavikai paveikslus, turinčius pažymėjimus, perkėdavo į JAV-ės ir rengdavo parodas. Parodos suteikdavo galimybę paveikslų

ARK CASAROLI HELSINKIJE

Bažnyčios Viešųjų reikalų tarybos sekretorius arkivyskupas Augustinas Casaroli iš Romos lėktuvu buvo išskridęs į Helsinkį, kur dalyvavo tarptautinėje konferencijoje Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimais. Prieš išvykdamas iš Romos, arkivyskupas Casaroli spaudos atstovams išryškino Apaštalo Sosto dalyvavimo Helsinkio konferencijoje tikslus. Priimdamas kvietimą dalyvauti šioje tarptautinėje konferencijoje, pažymėjo arkivyskupas Casaroli, Apaštalo Sostas siekia visų pirma padrasinti šią tarptautinę iniciatyvą ir pabrėžti, jog tiktai pasiremdama aukštąsiais moraliniais ir teisiniais principais, konferencija galės atsiekti teigiamą rezultatą.

kopijas įtraukti į galerijų katalogų pasamdyti meno kritikai išėjus, kurie galutinai užtikrindavo paveikslų autentiškumą. Taip pat davė prieš sąžiningų kritikų blogą nuomonę apie paveikslus. Jie įrodinėdavo, kad kritika yra tendencinga ir klaidinga. Tada atsargiai rengdavo ištaigingas katalogų parodas ir varžytynes. Apgavikų auka tapo Dallas alyvos milijonierius Algur H. Meadows. Už 46 netikrus paveikslus sumokėjo 1 milijoną dol.

Kad nesusektų suklastojimų ir dažu amžiaus, juos maišydavo cheminiu būdu. Tuo būdu pasiekdavo kokybės, spalvų ir dažu storį. Jie vengdavo imantros proceso, nes galėjo išduoti padirbinimą.

Garsusis kolekcijų tyrinėtojas Klaus Perls rado, kad apgavikas kažkodėl visada krūpičioja, nes nėra dailiniko tipo asmenybė.

Be to, rentgeno spinduliai, kiti įrankiai ir cheminis bandymas yra įtikinamos priemonės. Geriausia priemonė kopijoms atpažinti yra ilgametė pažintis su žinomų dailininkų darbais. Toks specialistas beveik automatiškai atpažįsta kopiją.

THANKS FOR BEING CAREFUL...

Please! Only you can prevent forest fires!

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gery prekų didelės pasirinkimas. Au tomobilai, baldai, televizijos, dol. ler, certifikatai, maistas, akordeonas 2608 W. 99th St., Chicago, Ill. 60629

MOVING

GERENAS perkrausto baldus ir kitas daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprašymas. 8047 W. 67th Place — WA 5-8063

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleistoj knygelėj. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti naujasias šv. Mišias. Kai kunigas ar lektorius atskaito kintamąsias dalis, Jūs šioj naujoj knygelėj galite sekti visus nekintamąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis. Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu giesmių. Užsisakykit šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba. Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50. Rašykite:

DRAUGAS 4545 W. 63rd Street Chicago, Ill. 60629

DĖMESIO!

Rastas mažas juodas šunelis liepos 16 d. apyl. 69-os ir California Ave. Teirautis po 6 v. v. Tel. — 598-2840

MISCELLANEOUS

BERT'S STANDARD SERVICE Road Service — Major Mechanical Elektroninis motoro suregulavimas (Tune up). Air condition specialistai. Gazolinai, padangos ir kitų reikmenys. 6645 S. Western — Tel. 778-9250 Savin. Norbertas Langys

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pačius Pigiai išvalau ir alyvinu perdūru dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. A. BANYS — 447-8806

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut. Lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p. ir WEVD Station New York (1330 kil. AM ir 939 neg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr. Mountside, N. J. 07092 Tel. 282-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuvos Kultūrinio Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WYSOT) (89.5 meg. FM) Pirmad. 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymų pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai. DOMAS ŽUKAUSKAS 4444 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

TELEVIZIJOS

Krautuvė Marquette Parke ir stereo. Spalvotos ir paprastos. Radijai Pardavimas ir taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1436

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už aprašydą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 WEST 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8634 ir GR 6-4539

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vašknuojame visų rūšių grindis. J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų 823 WEST 34th PLACE Tel. F.RONTIER 6-1882

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

7 metų mūr.: 3 butai ir 2 bižno patalpos. Kiekvienas vienetas atskirai šildomas ir vėsinamas. Gražiai įrengtas sklepas. \$9,429 pajamų per metus. Išlaidos tik mokesčiai, vanduo ir drandimas. Investavimas duoda virš 10% pelno. Paskubėkite. Mūrinis — 4 miegam. Modernus. Tuo! galima užimti. Reikalui esant galima gauti veterano ar Fed. valdžios garantuotą paskolą. Ideali didelė sėlma. 64 ta ir Artesian.

Mūr. bungalov. 5 kamb. (2 mieg.) su valgomu. Modernus ir švarus 65 ir Maplewood. 2 po 4 kamb. mūr. Gražiai atrodantis namas. Trengtas sklepas. centr. šildymas. Neaukšti mokesčiai. 71 ir Artesian.

2 po 5 1/2 kamb. Aple 15 metų senumo. 50 p. sklypas. 1 butas su valgomu. 3 kam. 3 miegam. Sotinis įvaž. į garažą. Kiekvienas butas su atskiru centr. šildymu. 60 ir Hamlin.

Insurance — Income Tax Notary Public SIMAITIS REALTY 2951 W 63rd St., 436-7878

Brighton pke. 2-ju butų po 3 miegamuosius mūras. Atskiros šilumos. Garažas. 82 ir Francisco. 7 metų senumo namas, gražus, 3 miegami, įrengtas rūšys. Garažas. 45 ir Whipple. Veikianti taverna ir 4 kamb. butas mūr. name. Taip pat 4 kamb. namas vietoj garazė. 53 ir Richmond. Medinis. 2 butai po 4 kamb. Garažas. \$14,900.

65 ir Homan. Lüksusinis 1 1/2 aukšto, 10 metų senumo namas. 5 1/2 kamb. (3 mieg.) apdaila, 3 kamb. viršū. Atskiros šilumos. Centr. vėsinimas. 2 mės. mūr. garažas. 65 ir California. 2 po 6 kamb. su pilnu valgomu. 18 metų senumo mūras. Atskiri šildymai.

Ir daug, daug kitų namų. Pralomo teirautis.

BUTŲ NUOMAVIMAS BUD'S REALTY BILYS BUDRAITIS 4369 So. Archer Avenue Tel. 254-5554 arba 257-5542

GEROVĖS IEŠKANT 6 kamb. mūras arti 71 ir Mozart. Modernus viduj. \$21,900. 2-ju aukštų puikus mūras arti mūrų. Naujas šildymas, alumin. langai, kabinėtų virtuvė, karpetai, sausūs beismantas. Garažas. \$29,900. 8 kamb. rezidencija, apie 16 metų. Lüksus namas didelė sėlma. Evergreen pke riboja. \$36,600. Lüksus modernus 2-ju butų mūras. Arti 71 ir Mozart. Karpetai, daug priedų, įrengtas beismantas. Šildymas \$44,900.

Arti 52 ir California. Geras 5 kamb. medinis su garazė. \$18,900. 6 kamb. "octagon", įrengtas sausas beismantas. Aple 50 p. lotas. Garažas. Arti mūrų. \$23,000.

Arti Margučio. Geras pajamų mūras. Naujas gazu šildymas. Alumin. langai. Garažas. \$17,900. 4 butų mūras Marquette pke. riboja. Naujas gazu šild. Naujas garažas. Ekstra patalpa lotas. \$36,000. 6 butų 15 metų mūras. Aple \$12,000 pajamų. Maži takai. 1 pietus nuo Talman banko. \$31,000. 2 aukšto apartamentinis mūras prie parko. \$16,000 pajamų. Naujai sutvarkytas beismantas. Vertas \$68,000 ir daugiau. Pamatykit.

Patikimo mūras atneša \$4,000 pajamų. Naujas gazu šildymas. Mūro garažas. Tik reikia \$18,000. Platus vertingas lotas Marquette pke prie mokyklų. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE 7051 S. Washitew Av. RE 7-7200

6 mylios nuo Hot Springs, Arkansas 2-ju akry lotai po \$4,000. Skambint (312) 448-1456

190 pėdų Michigan ežero pakrantės ir 14 vienetų išnuomavimui — 2 tinkami išsisiems metams gyventi.

Naujai atremtuoti ir naujai apstatyti. Tuojau galima permiti. Pagaudaujant duosime paskolą. Susitarimui apžiūrėti skambinkit tarp 9 v. r. ir 4:30 popiet — (616) — 469-0300

DOWNERS GROVE Kaip naujas mūro ranch namas. 3 miegamieji, 2 pilnos vonios, rūšys, centralinis vėsinimas, 2 1/2 maš. garažas. Truputį virš \$50,000. Savininkas iškeliamas, kreiptis į jį Tel. — 963 5086

DĖMESIO RADIO PROGRAMA Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekma-dieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiai pasaulinių žinių santrauka ir komentari, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Šia programa veda Steponas J. Minkus. Bižno reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Tuo pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

HELP WANTED — MOTERYS

CLERK-TELLER FULL TIME. AGE NO BARRIER. For appointment call: G. LOLASHAK Tel. 384-4000

CAFETERIA HELPER 8:00 A.M. to 4:30 P.M. 5 day week. Benefits. Call — Miss Carbone 5 8 3 - 1 4 0 0

GENERAL OFFICE FIGURE WORK & LIGHT TYPING Good opportunity for experienced person with figure aptitude to assist with payroll & accounts payable. GOOD PAY WITH COMPANY BENEFITS Small air conditioned congenial office. Convenient Damen Ave. location. Call for Appt. 278-3580

VYRAI IR MOTERYS DZENTORIAI DZENTORES DARBO VEDEJAI PRIZIURETOJAI

reikalingi vienai iš seniausių ir didžiausių Illinois Janitorial bendrovių. Prityrimas pageidaujamas, bet nebūtinas. Reikia nors kiek angliskai kalbėti. Kreiptis asmeniškai nuo pirmad. iki penktad. 9 v. r. iki 12 dienų. 3-čias aukštas. 215 N. Des Plaines, Chicago Tel. 782-7210

HELP WANTED MALE AND FEMALE MAIDS & DESK CLERK REGAL 8 INN 2448 No. Mannheim Rd. Tel. 455-6500 An Equal Opportunity Employer

Salesmen & women Work North or South SHOULD EARN \$15,000 1st YEAR PLUS 25% ADDITIONAL COMMISSION 2ND YEAR. No Overnight Travel. Vested contracts, plus liberal pension plan. Opportunity to move into management quickly. CALL 385-7320

REAL ESTATE SIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to dia veikia Notaratas, daromi ir individuali vertimai, užpildomi pilytybės pareiskimai ir įvairūs blankai. 4259 S. Maplewood — CL 4-7450

84 ir Homan apyl. 5 1/2 kamb. mūr. (3 mieg.), centr. vėsinimas, nuo sienos iki sienos kilimai. "Paneled" rūšys, išskelti kanal. vamzdžiai. 1 1/2 maš. garažas. Priedai. Skambinti savininkui 434-5796.

St. Rita's — 2 flat brick bldg. 5 1/2 and 5 1/2 rms. 2 car brick garage. Tile kitchens and baths. Very good cond. 476-0827 or 636-0725

BUTŲ NUOMAVIMAS Namų valdymas — Income Tax Notariatas — Vertimai APDRAUDU AGENTURA BELL REALTY J. BACEVICIUS 6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

Apimoka skelbtis DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gį skelbimų kainos visiems prienamos. Platinkite "Drauga".

HELP WANTED — VYRAI

MOLD MAKER EXPERIENCED IN PLASTICS • Top Pay • 48 Hour Week • Monday Through Friday Call Bill 237-5040 Jansam Tool & Die Co. 4940 W. North Ave. Chicago, Illinois

AUTO MECHANIC Experienced on VW's. Excellent pay. Call Service Manager at DOWNERS GROVE VOLKSWAGEN 2020 W. Ogden Ave. Downers Grove, Illinois TEL. 964-0500

TRUCK DRIVERS (SEMI) (EXPERIENCED) Due to rapid growth, we have to deliver new cars. Applicants should openings for tractor-trailer Drivers have 2 years or more experience. Requirements are: * Class "D" License * Good Accident Work Record Apply or Call MR. A. GALASSINI — 646-1505 Monday thru Friday, 8 AM to 4:30 PM CLARK TRANSPORT COMPANY, INC. 13101 So. Torrence Avenue CHICAGO, ILLINOIS An equal opportunity employer

Mold Makers Mold Repair Men 1ST SHIFT AIR CONDITIONED SHOP BLUE SHIELD—BLUE CROSS PAID VACATIONS AND HOLIDAYS STEADY WORK OVERTIME Polymold Plastics, Inc. 3217 No. Kilpatrick, Chicago TEL. — 736-3116

AUTO MECHANIC Expt. on VW's very excel. pay. Insure your future with us. DOWNERS GROVE VW INC. Call 964-9500 Don't delay now. Join our happy Family.

ALTERATIONS LORD and TAYLOR Exper'd Tailor Apply in person 9:30 to 5:00 o'clock 180 Oakbrook Mall OAKBROOK, ILLINOIS An Equal Opportunity Employer

SANITATION SERVICE ROUTE MEN Guaranteed Salary: \$131.00 plus bonus, plus expenses. City routes now open. Paid hospitalization and insurance. Pension plan, paid sick days and holidays. Applicants must have a steady work record and a reliable car. If you are looking for good, steady work, call RON — 847 - 6566

LIGHT FACTORY WORK Full time, permanent. Wrapping, shipping, stock work, delivery and pick up. Must have drivers license. Skokie area. Contact: Herb Grant — 679-8077 VELVA — MAID COMPANY

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT Union Pier išnuom. butai su dviem miegamais. Arti ežero 75 dol. savaitai. Tel. Chicagoje VI 7-7457; Union Pier (616) 469-3599

PRIE MICHIGAN EŽERO Išnuomajami "cottages" — vasarnamiai nuo \$150 ir aukščiau už savaitę. Galima nuomot ir visam sezonui. Skambinkit (616) 469 4896 arba (616) 469-0300

Perskaitę "Drauga", duokite jį kitiems pasiskaityti.

A. A. ALEKSANDRĄ VALEIŠIENĘ PRISIMENANT

Liepos 2 d. savo namuose mirė Aleksandra Valeišienė - Mašulytė. Jauna būdama velionė daug dirbo dėl Lietuvos.

Velionė Aleksandra gimė 1893 m. birželio 26 d. Aluntoje, Utenos apskr. Jos tėvelis Karolis Mašulis — matininkas ir motina Ursulė Vildžiūnaitė turėjo gausią 8 vaikų šeimą, iš kurių 7 užaugo. Vos Aleksandrai gimus, po 3 mėnesių šeima persikėlė į Vilnių, todėl Vilnius velionei yra beveik tikroji gimtinė. Čia ji baigė 4 klasių mergaičių progimnaziją. Vėliau ji dirbo garstame Vilniaus lietuvių knygyne pas M. Šlapelienę kaip kasininkę, drauge įsijungdama į to laiko Vilniaus lietuvių kultūrinį gyvenimą ir aktyviai dirbdama "Rūtos" draugijoje. 1914 m. karo metu šeima persikėlė į Omską Sibire. Tėvai ten įsigijo ūkį, kuris vėliau tapo Omsko lietuviško veikimo centru. Velionė iš karto įsijungė į Omsko lietuvių veiklą. Ji dirbo kaip kasininkė viename kooperatyve. Jos tėvų namuose vykdavo svarbius posėdžiai, kuriuose dalyvaudavo vėliau pagarsėję lietuviai: K. Škirpa, Ign. Šeinius, A. Bružas, pulk. Pr. Kvedaras, Zalkauskai ir kiti. 1919 m. birželio 6 d. Aleksandra ištekėjo už Vytauto Valeišos, kuris Omske turėjo didelį restoraną ir kurį komunistai nacionalizavo. Omske 1920 m. Valeišams gimė pirmas sūnus Algirdas (jis buvo 1945 m. rastas negyvas Trakų ežere, yra žinių, kad buvo strybų nužudytas). Iš bolševikų išsisuko, galėdamas pagal Lietuvos - Rusijos sutartį 1921 m. grįžti į Lietuvą. Grįžo į Kauną. Kaune gimė duklė Aldona, ant kurios ramkų Aleksandra mirė. 1923 m. Valeišų šeima grįžo į Vilnių ir pradėjo verstis prekyba. Lietuviams atgavus Vilnių 1939 m. jie nusipirko "Pilies" restoraną. Vilniuje gimė dar dvi dukterys: Romutė ir Danutė, kurios mažos mirė.

žodžiais: "Paklausykite mirstančios balso: kovokite dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, nesibūčiuokite su skrebais, atsikimkite, kad kas bus ar nebus — lietuvis neprazūs"... (skrebais ji vadino strybus). Labdarybė ir religingumas sudarė jos gyvenimo turinį: religija, kaip orientacija ir dvasinės gyvybės šaltinis, labdarybė, kaip praktiškas religijos ir tautos meilės vykdymas. Vilniuje, būdama Vytauto D. gimnazijos tėvų komiteto pirmininkė, rūpinosi neturtingų moksleivių šelpimu, rinkdavo vargšams drabužius, telkė jiems lėšas. Chicagoje ji įsijungė į Lie-

A. A. Aleksandra Valeišienė

tuvos dukterų draugiją, norėdama likusias savo gyvenimo dienas paaukoti artimo meilės idealui.

Labai gražiai jos, kaip vilnietės lietuvis, darbus atpasakojo Val. Šimkus, su velione atsivėkindamas Vilniaus lietuvių sąjungos vardu liepos 4 d. Evans koplyčioje. Palaidota ji buvo liepos 5 d. Šv. Kazimiero liet. kapinėse, dalyvaujant jos vyrui Vytautui, dukteriai Aldonai Valeišaitei - Brusokienei su dukra Danute ir kitiems giminėms, organizacijų atstovams ir draugams. Ant karsto duklė užpylė Lietuvos žemės, reikšmingai simbolizuodama šeimos tradiciją — karštą meilę savo kraštui. F. G.

NEATSIMTI LAISKAI "DRAUGO" ADM-JOJE

1969 m. drauge su vyru atšventė auksinį vedybų jubiliejų, kurį jems suruošė Vilniaus kr. lietuvių sąjunga. 1971 m. prasidėjo Aleksandros ilga liga. Vyras ir duklė labai rūpestingai ją slaugė. Tačiau patį paskutinį mėnesį jos vyras gavo širdies ataką, duklė bėgo nuo vieno prie kito, tačiau Dievas išsprėdė šeimos problemą: vyras pasveiko, o Aleksandra užmerkė akis amžinam poilsui.

Prieš pirmąjį pasaulinį karą a. a. Aleksandra aktyviai įsijungė į Vilniaus kultūrinę lietuvių draugiją "Rūta". Čia ji ne tik padėjo organizuoti vaidinimus, bet ir pati vaidino ir šoko. Išvykus į Omską ji buvo nemažiau aktyvi vietos lietuvių draugijoje. Jos pačios žodžiais tariant, ši draugija jai buvo viskas. Jos tėvų ūkyje buvo gyvulių diskutuojama, ar reikalauti Lietuvai nepriklausomybės, ar tik autonomijos. Aleksandra drauge su kitais jaunaisiais griežtai stovėjo už nepriklausomybės idėją ir praktiškai padėjo organizuoti Omsko lietuvių batalioną, kurį vėliau komunistai užgnaužė. Draugija išleido lietuviškus pasus, kurie daug padėjo lietuvius kareivius išimti iš rusų kariuomenės ir grąžinti į Lietuvą.

Aleksandra buvo didelė patriotė visą savo gyvenimą. Ne nuostabu, kad prieš pat savo mirtį birželio 10 d. įkalbėjo savo atsiminimus, baigdama šiais

TEN ŽMONĖS NESIJUOKIA

Žinome iš pados ir turistų pasakojimų, kad komunistiniuose kraštuose žmonės nesijuokia. Kad žmonės turėtų nuotaiką juoktis, šypsotis, reikia normalių gyvenimo sąlygų. Reikia, kad žmonės būtų pavalgę, apsirengę, turėtų tinkamą pastogę ir kad niekas jų nepersekiotų dėl įsitikinimų. Komunistiniuose kraštuose sąlygų nėra, todėl tenai žmonės nesijuokia ir nesišypso.

Maistas

Komunistiniame krašte žmonės socialiai pavalgyti negali. Jie neturi pinigų, kad galėtų pakankamai nusipirkti maisto. O dažnai krautuose ir maisto produktų nėra. Kur dingsta Lietuvos maisto produktai? Mes žinome, kad per 75 proc. pirmos rūšies maisto produktų išvežama į Sov. Rusiją arba Maskvai įsakius, į kitus kraštus. Lietuvoje daugiausia lieka antros rūšies maisto produktų, bet ir jų sunku gauti.

Jei pavergtoje Lietuvoje sunku gauti maisto produktų, tai kuo žmonės maitinasi? Maža dalis Lietuvos gyventojų maitinasi gerai ar vidutiniškai. Tai įvairūs aukštesnio rango komunistai arba tie, kurie sugeba kombinuoti. Bet ne visi kombinavimui turi sąlygas.

Pavergtoje Lietuvoje ir kolchozininkai yra panašiose gyvenimo sąlygose. Laisvajame pasaulyje lauk darbininkas už poros mėnesių uždarbį galėtų nusipirkti 35-40 paršiukų. Koks didelis skirtumas tarp laisvojo pasaulio ir komunistinių kraštų darbininkų uždarbiu.

Priespauda

Fizinis ir ekonominis sunkumas komunistų kraštų žmonėms dar pernėtu. Sunku yra pernešti dvasinę priespaudą. Nors komunistai skelbia religijos ir ateizmo lygybę, bet praktikoje religija labai persekioja, o ateizmas ugdo, išmesdami kasmet iš valstybės šimtus milijonų rublių.

Patys komunistai pripažįsta, kad carų Rusija buvo tautų kalėjimas. Bet prie raudonųjų Rusijos carų tas kalėjimas padidėjo keleropai kiekybės ir kokybės atžvilgiu. Žinome, kad tik Maskvoje yra 27 kalėjimai. Sibire yra per 1,000 koncentracijos stovyklų. O kur bepročių namai, į kuriuos kems politinius kalinius, kur kitos žmonių kankinimo institucijos? Visa Sovietų Sąjunga yra žiaurus tautų kalėjimas, aptvertas geležine tvora. Raudonųjų carų kalėjimas paliečia ne tik Sov. Rusiją ir jos pavergtus kraštus, bet ir Rusijos artimiausius kaimynus: Rumuniją, Bulgariją, Vengriją, Lenkiją, Rytų Vokietiją.

Jugoslavijoje komunistinis režimas yra švelnesnis, nes Jugoslavija nėra Maskvos satelitas. Jugoslavija neturi geležinės uždangos. Jugoslavai gali emigruoti ir laisvajai pasauli be jokių suvaržymų ar išpirkimo mokesčių — mokesčio už nemokamą mokslą. Tūkstančiai jugoslavų išvyksta į Vakarų Europą laikanam uždarbiavimui. Nė vienas jugoslavas nevažiuoja uždarbiuoti į Sov. Rusiją ar jos satelitinius kraštus. Vienas turistais pasakojo, kad Jugoslavijoje galima pamatyti ir besišypsančių žmonių, ko jis nematęs komunistinės Rusijos imperijoje.

Juokitės dirbtinai

Kad komunistinėje Rusijoje žmonės nesijuokia, tai pastebėjo

Barborai Rapalis — nuo Vinco Narmonto iš Plungės.

Šeštakauskui — nuo P. Gudelio iš Vokietijos.

K. Senul — nuo T. Petraitienės iš Baisogalos.

Kun. Vaclovui Smilginiui — nuo Budrienės iš Griškabūdžio.

Žinantiesi adresus arba patys adresatai prašomi atsiimti "Draugo" administracijoje darbo valandomis arba pranešti adresus.

taip varginantis darbas". Visai teisingai. Kai Lietuvos ūkininkai nebuvo katogininkai — kolchozininkai, Lietuva neturėjo kur dėti maisto produktų. Ūkininkas sviesto kilogramą rinkoje parduodavo po litą. Darbininkai per dieną uždirbdavo 4—8 kilogramus sviesto. Jei dabar Lietuvoje nebėra išnaudotojų, tai darbininkai per dieną turėtų uždirbti po 8-16 kilogramų sviesto.

Ar gali juoktis žmonės, kurie yra nustoję tautinės, religinės ir ekonominės laisvės? Ar gali žmonės juoktis, kai juos kasdien glūsina komunistinė propaganda, kuria netiki ir patys komunistai. Anot vieno Lietuvos komunisto: "Mums kelio atgal nėra, nors mes jau ir pamatėme, kas yra okupacija ir rusiškas komunizmas".

Komunistiniuose kraštuose žmonės nesijuokia ir nesijuokis, kol nesusilauks laisvės ir žmoniškų gyvenimo sąlygų. J. J.

G E L Ė S
BEVERLY HILLS GELINČIAI
Vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
2448 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

A. + A.

Elenai Betkauskaitėi - Dudonienei mirus, gilią užuojautą reiškiamo jos broliui JUOZUI BETKAUSKUI ir visiems giminėms ir kartu liudime.

Boris ir Eugenijus Vaišvilai su šeimomis

A. + A.

SERGĖJUI GADLIAUSKUI mirus, žmonai REGINAI GADLIAUSKIENEI, dukroms INNAI GADLIAUSKAITEL, GRAŽINAI VASYS ir šeimai, RASAI ŠARAUSKAS ir šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

Juozas ir Birutė Ališauskai, Antanas ir Dalia Paulavičiai Levas Ališauskas

A. + A.

ADOMUI LAŽAIČIUI

mirus, skausmo valandoje reiškiamo giliausią užuojautą, jo artimiesiems STASEI SURDOKIENEI, jos vyrui CEZARIUI ir sūnui LINUI.

Emilija ir Kazys Kudlai Dana ir Remigijus Balčiūnai

A. + A. VANDA GUSARAS STONGVILAITE

Gyveno 4337 S. California Avenue, Chicago, Illinois. Mirė liepos 17 d. 1973, 1:20 val. popiet, sulaukus 47 m. amž. Gimė Lietuvoje, Telsių apskrityje, Lauksodos miestelyje. Amerikoje išgyveno 23 m. Pasiliko dideliame nuilūdimė vyras Vytautas, 3 sūnūs Vytautas Jr., Saulius ir Darius, tėvai Aurelija ir Antanas Stongvilai, 2 seserys Irena ir Aurelija Stongvilaitės, brolis Algimantas, su žmona Julija ir jų sūnūs, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas bus pašarvotas ketv. 2 val. popiet Petro Bieliūni koplyčioje, 4348 S. California Ave. Laidotuvių įvyks ketv., liepos 21 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose. Nulūde: VYRAS, SŪNŪS, TĖVAI, SESERYS, BROLIAI IR KITI GIMINĖS. Laidotuvių direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

SKELBKITE PARDUODAMUS DALYKUS DRAUGE

PARDUODATE NAMĄ? BALDUS? AUTOMOBILĮ?

Geriausia vieta skelbtis Jūsų dienraščiui "Draugo" puslapiuose. Rezultatai būna geri, kaip matote iš šių liudijimų:

"Kai mano vyras mirė, aš norėjau parduoti automobilį. Paskelbiau "Drauge" ir atsiliepė 15 asmenų. Pirmas nupirko. Pastūlymas buvo geras" (Mrs. S. S.).

"Mano darbininkė patarė man paduoti skelbimą "Drauge", kai aš norėjau parduoti seną, didelį, gražų stalą, kurį man paliko mano bobutė. Jau kita dieną atsiliepė inteligentiškas vyras ir nupirko. Aš tik mokeskai \$1.96 ir atsiliepė 5" (M. K.).

Paskelbiau namą pardavimui, ir adresas buvo klaidingas, paduotas bet mano kaimynė, kurios adresas buvo pažymėtas, atsiuntė pirkejus pas mane ir aš pardaviau trečiam lankytojui" (Mrs. B. B.).

Tokie palidumai labai dažni, dėlto apsimoka skelbtis dienraščiui "Draugo" puslapiuose.

SAVANORIŠKA TALKA

Aštuoni šimtai užsieniečių savanorių, priklausančių naujajai tarptautinei Statybininkų ordino vienuolijai, šiemet dirba Austrijoje prie dvidešimt septynių statybos projektų. Kiekvienas savanoris yra įsipareigojęs bent vieną vasaros atostogų mėnesį be atlyginimo dirbti prie socialinių statybų. Tuo pat metu apie 250 austrų statybininkų ordino savanorių vyksta į įvairius Europos ir užsienio kraštus dirbti savanoriškai prie panašių statybos projektų.

A. + A. JOHN A. SHUKAS

SHUKYS

II-jo Pasaulinio Karo Veteranas

Mirė liepos 17 d. 1973, 8:30 val. ryto, sulaukęs 65 m. amžiaus. Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuilūdimė 2 seserys: Julia Verbiski, Švogeris Antanas ir Sophie Alimas, seserėčios Laura Janulis su vyru John, Vera Misiūnas su vyru Daniel, Violet Bagdon ir Susan Cobb su vyru Fred ir jų šeimos, Kanadoje pusbroliis Kazimieras Daunys, Lietuvoje 2 broliai: Stanislavas ir Alfonsas su šeimomis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Ave.

Laidotuvių įvyks penktad., liepos 20 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nulūde: Seserys, broliai ir kiti giminės.

Laid. direkt. Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401

P E T K U S MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKSYMUS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Kopyčios:

4330 South California Avenue Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue Telefonas YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Amerikos Lietuvių Taryba kviečia lietuvius rašyti padėkos laiškus senatoriui Ch. Percy, padėkojant už jo pastangas praveisti paramos įstatymą Radio Liberty ir Radio Free Europe išlaikymui.

× Viktoras Prišėpionka su žmona Irena, pasinaudodami atostogomis, iš Ottawos, Kanados, atvyko į Chicago aplankyti savo draugų ir pažįstamų. V. Prišėpionka yra Ottawos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas ir dirba vietos gimnazijoje, dėstydamas vokiečių kalbą ir geografiją. Grįždami jie dar aplankys Detroito gyvenančius gimines ir Clevelando lietuvius.

× L. B. Cicero apylinkės lietuvių visi dalyvauja Pavergtųjų Tautų protesto demonstracijoje, kuri įvyks liepos 21 d. šeštadienį, Chicagos miesto centre. Susirinkimo punktas: Wells ir Wacker gatvių ryšinyje kampe. Susirinkimo laikas: 11:30 v. Eisenoje lietuvių 16 Nr.

× "Cicero Life" laikraštis praėjusio trečiadienio laidoje pirmą puslapį įsidėjo aprašymą ir nuotrauką dr. F. Kauno, pažymėdami, kad daktaras išrinktas Loretos ligoninės medikų štabo prezidentu.

× "Chicago Daily News" dienraštis vakar laidoje išspausdino Altos pirm. dr. K. Bobelio laišką, kuriame jis dėkoja, kad dienraštis plačiau aprašė pabaltiečių suėmimą Helsinkyje. Laiškė dar kartą primena Baltijos valstybių kovą už laisvę.

× Jonas Jasaitis, JAV LB tarybos narys, tvarkys lietuvių Eiseną Pavergtųjų tautų savaitės minėjime. J. Jasaitis buvo Chicagos LB apygardos pirmininkas, kai lietuviams atstovavo pirmajame Pavergtųjų tautų savaitės minėjimo komitete ir kartu su Chicagos Lietuvių Tarybos pirmininke Eufrozina Mikūžite organizavo lietuvių Eiseną. Visi lietuvių kviečiami Eisenoje dalyvauti.

× "Pasaulio Lietuvių Jaunimas" jaunimui skirtą žurnalo išėjo antras numeris. Vyriausia redaktorė yra Jūratė Jasaitytė. Žurnalo adresas 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

× Pranas Tamkus, Chicago, Ill., siūsdamas prenumeratos mokestį, pridėjo didesnę piniginę auką. Ačiū.

× Už a. a. Leono Prapuolenio sielą, vienerių metų mirties sukaktį minint šv. Mišios bus atšaukiamos T. Jėzuitų koplyčioje liepos 22 d., 11 val. ryto.

× Dabarties pasimetimo laikais geras kelrodis bus naujas veikalas "Dievas šiandien", parašytas kun. dr. J. Gutausko, išleistas Krikščionio Gyvenime, me, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Kaina 6 dol., bet, įsirašant į Krikščionio Gyvenime leidinių rėmėjus, gaunama 25% nuolaidos. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priėmimais nuosimėiais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747 (sk.)

× Artimoji nepažįstamoji. Lietuvių tautos nepriklausomybės kovų istorija turi savo vertę ir net didybę karo istorijos požiūriu. Tuo istitikinsite pasiskaitę Kazio Ališausko: Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės 1918 — 1920. Kryga skaitoma, kaip nuotykių romanai. 490 didelio formato puslapių, kietai įrišta kainuoja 12 dol. Gaunama "Drauge". (pr.)

× Žilvitis lietuvių tautinių žokių grupė, vadovaujama Vandos Stankienės ir administruojama V. Mažeikienės, dalyvaus Pavergtųjų tautų Eisenoje su tautiniais rūbais. Praėjusį sekmadienį ši grupė dalyvavo Kenoshoje.

× Šv. Pranciškaus seserų rėmėjos šį sekmadienį, liepos 22 d. 2 v. p. p. Marquette lietuvių parap. salėj kviečia į susirinkimą ir bunko žaidimus.

× Pavergtųjų tautų savaitė yra liepos 15-22 d. Chicagoje pavergtųjų tautų paradas įvyks šeštadienį, liepos 21 d. 12 val. Amerikos Lietuvių taryba prašo visas organizacijas ir pavienius asmenis gausiai paradedalyvauti.

× Aktorius Julius Balutis, kuri vyks miesto centre ateinantį šeštadienį 12 val. moterys ir mergaitės prašomos dalyvauti su tautiniais rūbais, o vyrai su kostiumais, kad eisena atrodytų gražesnė ir iškilmingesnė. Ši eisena ne džiaugsmo demonstracija, bet protesto ir pavergtiesiems laisvės šauksmo, todėl prašoma kuo daugiau joje dalyvauti.

× Stasys Rackevičius, turėjęs grožio saloną Nepriklausomoje Lietuvoje, Šiaulių mieste, o paskutiniu metu gyvenęs Bostone ir dirbęs grožio salonuose, šiomis dienomis perėmė iš Vl. Andrijausko grožio saloną "Artistic Beauty Salon", 2711 W. Michigan, mūsų dienraščiui nuosirdiškai tytoja, atnaujindama prenumeratą prisiuntė 7 dol. auką "Draugui" stiprinti. Labai ačiū.

× Pavergtųjų tautų Eisenoje turintieji nudengiamus automobilius kviečiami su jais dalyvauti. Galintieji dalyvauti prašomi užsiregistruoti Altos raštinėje, 2606 W. 63 rd. St., tel. 778-6900.

× East Chicagos tautininkai s. m. liepos 21 d. (šeštadienį) Lietuvių Kultūros namų salėje (Berrion Road), Union Pier, Mich., ruošia tradicinę gegužinę — pasilinksminimą. Užkandinė ir baras veiks nuo 4 val. p. p., o šokiai prasidės 8:30 val. vakare, griežiant neolituonų orkestrui.

× Vieni maloniai kviečiami atsilankyti ir linksmai praleisti subatvakari. (pr.)

× Bendruomenė remia išvyką. Lietuvių Bendruomenės JAV-ųjų centro valdyba sporto išvykai Europon paremti paskyrė 500.00 dol. auką. Aukas galima siųsti Ant. Būgai, 842 W. 33 Pl. Chicago, Ill. 60608. (pr.)

× Prašoma gražinti. Kas dar negražino laimėjimų knygučių, sportinės išvykos parėmimui, turite tai padaryti ligi liepos 26 dienos. Mat laimėjimų paskirstymas bus liepos 29 dienos piknikė. Knygutes ir už jas surinktas aukas gražinti Ant. Būgai, 842 W. 33 Pl. Chicago, Ill. 60608. (pr.)

× Ona Konkulevičienė ir Bronius Zabukas, 2547 W. 69 St., tel. WA 5-4254, praneša, kad nuo liepos 12 d. atidaryta nauja delikatesų ir importuotų gaminių maisto krautuvė "Ramunė". Galima gauti įvairiausių namų gamybos kepsnių: Tortai, pyragaičiai, roliadai, keptas kumpis, kugelis, visokios rūšies salotai ir daugybė kitų maisto gaminių. Taip pat priimami užsakymai ir parengimams. Atid. nuo 8 v. r. iki 8 v. v., sekmad. nuo 8 iki 1 valandai. (sk.)

× Lietuvių Fondas. Kas lietuviškai galvoja — į LF stoji. Tai šventa kiekvieno tautiniai sąmoningo lietuvių pareiga. LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL. 60629, tel. 925-9997. (pr.)

Garbės svečiai estradoje stebi Darius Girėno sukakties minėjimą Marquette Parke. Platesnis aprašymas buvo "Drauge" liepos 17 d. Nuotr. M. Nagio

CHICAGOS ŽINIOS

HANRAHAN GYNĖ SUIMTUOSIUS HELSINKY

Illinois 3-čio distrikto kongreso atstovas Washingtono Robert P. Hanrahan išleido biuletenį, kuriame praneša, kad sužinojęs apie baltiečių areštą Helsinky, tuojau kreipėsi telegrama į Valstybės sekretorių Rogers, kad juos gintų. Iš jo sekančią dieną gavo pranešimą, kad areštuotieji buvo išleisti. Biuletenu išskaičiuojamos visų šešių areštuotųjų baltiečių pavardės.

PAKĖLĖ PALČKANŲ PROCENTUS IKI 8 1/2

First National bankas Chicagoje pirmines palūkanas pakėlė iki 8 1/2%.

ZMONIŲ SAVAITĖ STATE GATVĖJE

Ši savaitė Chicagos State gatvėje vadinama Zmonių savaitė. Londono stiliaus autobusai nemokamai vežioja žmones, krautuvėse yra kitokių nemokamų malonumų.

SUSTIPRINTOS SARGYBOS GRANT PARKO GARAZE

Radus Grant Parko garaže nužudytą mokytoją, sustiprintas ten policijos budėjimas ir parkų distrikto planuoja naujas saugumo priemones.

SOVIETŲ SĄJ. PAREIGCNAI LANKO JAV MUZIEJUS

Leningrado, Maskvos ir kitų Sov. Rusijos miestų muziejų pareigūnų delegacija, iš viso 4 žmonės, lanko JAV muziejus ir istorines įstaigas. Jie lankys 3 savaites, bus ir Chicagos istorinės dr-jos patalpose.

× Jonas Šatas, žinomo nekilnojamo turto pardavėjo Alekso Šato sūnus, perėmė iš Griauzdžių maisto krautuvę 1439 S. 49 Ave., Cicero, Ill. Jaunasis verslininkas krautuvę pertvarkė ir peremontavo.

× Marquette Parko LB apyl. valdyba Pavergtųjų Tautų Eisenoje liepos 21 d. dalyvaus su savo vėliavomis. Apylinkėje gyvena lietuvių prašomi Eisenoje dalyvauti ir susiburti apie Marquette Parko vėliavas.

× Antanas Virkutis, Cicero, Ill., liepos 13 d. išvyko vienai savaitei į Omaha, Nebr., aplankyti savo giminių ir draugų. Apstaistojo pas pusseserę Verą Binkienę.

GUBERNATORIUS VETAVO 871 MIL. DOL. IŠLAIDŲ

Gubernatorius Walker vetavo visą eilę Illinois įstatymų, kurie būtų pareikalavę 871 mil. dol. išlaidų. Jis tai padaręs, nenorėdamas didinti Illinois gyventojams mokesčių. Jeigu tos visos išlaidos būtų buvusios paliktos, būtų reikėję mokesčius padidinti 2%. Dabar valstijos išdui mokama 2 1/2% nuo pajamų. Vetuoti įstatymai, kuriais būtų padidinta šalpos suma 15 mil. dol., valstijos tarnautojų algoms būtų skirta 18.2 mil. dol., kiekvienam pridedant po 35 dol. mėnesiui, vetavo keliams skirtus 139.2 mil. dol., taip pat vetuota didesnė parama parkų distriktui, menams ir kt.

VAKARIEČIŲ MENAS IS LENINGRADO IR MASKVOS

Chicagos meno institute atidaroma paroda vakariečių kūrinių, atgabentų iš Ermitažo muziejaus Leningrade ir iš Puškino muziejaus Maskvoje. Iš viso atgabenta 41 paveikslas. Paveikslai aprausti 25 mil. dolerių. Jų atgabėnimu pasirūpino Occidental Petroleum bendrovės prezidentas dr. A. Hammer. Jie bus parodoje išstatyti iki rugp. 12 d.

NAUJA ŠIRDIES IR PLAUČIŲ LIGONINĖ

Planuojama prie Cook apskr. ligoninės pastatyti naują širdies ir plaučių ligoninę ir kliniką. Joje bus 2000 lovų. Į ją būtų priimami pacientai nepaisant, ar turi kuo užsimokėti ar ne. Ją suplanavo grupė medicinos specialistų. Ieško paramos iš federalinių įstaigų, bet, jei negaus, planuoja statyti rinkdami aukas.

BRITAI AUKSTINA CHICAGĄ

Londono "Financial Times" išspausdino straipsnį, kuriame skelbia, kad Chicago su artimomis apylinkėmis užima pirmą vietą pieno, baldų, radijo, televizijos aparatų, namų reikmenų, spausdinimo, saldinių, įrankių, mėsos ir muzikos instrumentų gamyboje. Chicago turi judriausią pasaulyje aerodromą, aukščiausią pasaulyje dangoraižį, didžiausią prekybos centrą. Chicago yra populiariausia suvažiavimų vieta, susilaukianti 2.4 mil. dalyvių, kurie išleidžia 460 mil. dolerių, atvykdamai į čia esančius 900 suvažiavimų metuose. Chicago per metus aplanko 5.6 mil. turistų.

Šiaulių kultūrinės savaitės proga Union Pier, Mich., birželio 19 d. atsilankė ir retų svečių pabuvo. Iš k.: kun. A. Naujokas iš Columbus, Ont., kun. A. Sabaliauskas iš Cedar Lake, Ind., ir Gintaro vszarvietės savininkas Karaitis. Nuotr. K. Sragausko

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— "The Detroit News" liepos 12 d. įsidėjo didesnį straipsnį apie Pavergtųjų Tautų festivalyje išstatyta Antaninos Jony-nienės lietuviškais ornamentais papuoštas vazas ir kitą keramiką. Pridėjo nuotraukoję prie keramikos darbų matyti Jony-nienė ir Daina Astašaitytė, 17 metų.

ITALIJOJ

— Kunigas Petras Urbaitis yra parengęs spaudai knygą apie Kiniją. Kun. Urbaitis ilgus metus dirbo Kinijoje kaip misionierius. Savo knygoje jis aprašo Kinijos 4000 metų istoriją, jos žmones, papročius, kalbą ir gyvenimo būdą. Atskirame knygos skyriuje aprašyta lietuvių misionierių veikla Kinijoje. Knygos autorius kun. Petras Urbaitis šiuo metu gyvena lietuvių saležiečių centre, Frascati miestelyje prie Romos.

AUSTRALIJOJE

— Juozas Lapsys, Vliko įgaliotinis Australijai, pasitraukė iš savo pareigų. Vakuojuantį postą ruošiasi permti Liet. bendruomenės krašto valdyba.

Jūros dienos šventėje liepos 7 d. Union Pier, Mich. Iš k.: inž. Vytautas Petrauskas, George Behrendt, Michigan gubernatoriaus W. Miliken atstovas, dr. Jonas Valantiejus ir Juozas Šlajus. Nuotr. V. Noreikos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MUZIEJUS RENKA ŽINIAS APIE MIRUSIUS

Lietuvių Kultūros muziejus, įsteigtas prieš septynerius metus Chicagoje, nuolat stengiasi gerinti savo veiklą.

Muziejus savo kolekcijoje turi ir renka vertingus Lietuvos praeities ir dabarties eksponatus.

Šiuo metu muziejaus kolekcijoje yra genealogijos skyrius, kuriame iš visų leidžiamų laisvame pasaulyje lietuviškų laikraščių yra padarytos klasifikacijos ir alfabetine tvarka klasifikuotos apie mirties pranešimus, skelbiamus laikraščiuose. Kiek teko patirti tai vienintelis Amerikoje muziejus, kuris renka ir tikisi kruopščiai surinkti visas mirusiųjų geneologines žinias. Kadangi ne apie visus mirties atvejus lietuvių tarpe tenka patirti, tai muziejaus vadovybė maloniai prašo, visų, kurių šeimoje ištiko narių mirtis ir apie kuri vienu ar kitokiu būdu pranešta spaudoje, atsiųsti muziejus adresu tokias laikraščių iškarpas, arba, kaip čia priimta, laidotuvių direktorių atspausdintus paveikslėlius su kitoje pusėje žiniomis apie mirusįjį.

Po daugelio metų tokios surinktos muziejuje žinios gali būti daug kam labai naudingos, ješkant savo artimųjų kapų arba kitais atvejais. Prašoma siųsti tik mirties pranešimus, bet ne užuojautas. — AN.

NAUJA BALFO VALDYBA

Balfo Chicago apskrities valdyba buvo sukvietusis visuotini- metinį susirinkimą. Susirinkimas buvo gausus, darbingas, pasižymėjo aktyvumu ir naujomis sugestijomis, kaip pagyventi Balfio šalpos veiklą.

Susirinkime buvo išrinkta valdyba ir pasiskirstė pareigos: Valerijonas Šimkus — pirm., J. Mackevičius — vicepirm. reikalui esant pavaduoją pirmininką, dr. Bronė Motušienė, vicepirm. jaunimo reikalams, Feliksas Sereičikas — vicepirm. parengimų vyriausiasis vadovas, Kazys Kasakaitis — išdinininkas, vieton K. Čepaičio, kuris perėjo į Balfio centro valdybą išdininco pareigoms, Kostas Januška — sekretorius, Eduardas Litvinas organizaciniam reikalams, Kostas Repšys — parengimų vadovas, Vladas Navickas — naujai išrinktas narys, Kazys Laucius — naujai išrinktas narys.

Revizijos komisija pasiūlo ta pati: Adomas Ūselis — pirmininkas, Vytautas Žilinskas — narys, Jonas Zadeikis — narys. J.

UNION PIER — LIETUVIŲ VASARVIETĖ

JUOZAS ŠLAJUS

Prieš keletą metų sidabrinės žuvelės savo anplūdžiū buvo išbaidžiusios Michigano paežerio vasarotojus. Daugelis reikėsisirūpinimą, jei taip bus kiekviena vasara ir tų žuvelių antplūdis kartosis, nori ar ne, vasaros atostogų ir savaitgalių išvykas teks nukreipti kitur. Bet toji baimė, pasirodo, buvo nepagrįsta. Sidabrinės žuvelės, lyg tai kovą pralaimėjusios, masinę invaziją į ežero krantus tęsti sustabdė. Tų žuvelių ežeras kai kada dar šiek tiek išmeta, bet nebesudaro kliūtis vasaroti bei pasinerti ežero bangose. O pasitaiko dienų, jog saulės šviesoje ežere net su žiburiu nei vietos nerasi, ypač prieš mėsą. Taigi lietuviams Union Pier lieka tinkamiausia ir artimiausia vieta (nuo Chicagos apie 70 mylių) vasaroti, ypač praleisti savaitgalius. Be vasarojimui skirtų vilų, čia jau yra įsikūrusių virš 100 šeimų pastoviam gyvenimui. O savaitgaliais visi kiemai ir patvoriai prikimšti mašinų. Labai daug susirenka jaunimo.

Apie jaunimo rūpestį dėl pasistatymo mašinų, kartą pastebėjau tokias jų pastangas. Ten už Dingailos Shoreland motelio, einant į Viržintienės krautuvę, kitoje kelio pusėje, prieš ežerą, yra tuščias plotas, gal daugiau pora dešimtų mašinų pastatymui. Kadangi jaunimas vakarais ten "linksmai leisdavo laiką", tai kaimynai prieš įvažiavimą sukėlė stulpus, kad negalėtų įvažiuoti. Vieną vakarą, eidamas ta pagrindine ir vienintele gatve, matau, kad du jauni vyrai prakaituoja tempdami laukan vieną toki stulpą. Pastebėję mane pasišalinę. Bet iš ryto įvažiavimas buvo atviras ir tuoj

užpildytas mašinomis. Tik var-gas, kad toms jaunimo pastan-goms yra priešinga policija. Grįždamas iš ežero ir eidamas "Gintarą" pietauti, radau polici-ninką visus evakuojant iš užim-to ploto.

Liepos 7-sios saulėtą šeštadie-nį jau iš ryto mašinos su Illi-nois lentelėmis pradėjo neįpras-tą ir gyvą judėjimą. Paprastai čikagiškiai savaitgalių didįjį rinkimąsi pradeda nuo 11 val. Visos tos mašinos suko prie Lie-tuvių namų, kurių savininkas yra Vyt. Petrauskas. Ten mėsęs radau uniformuotus šaulius ir šaules, besiruošiančius pradėti tradicinį Jūros dieną, t. y. vė-liavų pakėlimą Lietuvių namų kieme.

Chicagos Jūros šaulių kuopos jau keletą metų čia tęsia Jūros dienos šventės minėjimą. Šiais metais tai šventei ruošti inicia-tyvos ėmėsi Detroito Jūros šau-lių kuopa "Švyturys", nes Union Pier yra jų valstijos (Mi-chigan) ribose.

Jau anksčiau spaudoje buvo garsinama, jog tą dieną šauliai ir svečiai bus vėžinami laivais, tačiau nūjėjęs prie neužmatomo ežero, mačiau tik keletą plau-kiojančių mažų burlaivių ir pa-stoviai sportuojančius greitlai-vius. Susidarė vaizdas, kad tu-rime veiklius šaulius jūrininkus sausumoje, bet be lietuviško lai-vyno.

Popietinėje programoje įvyko Jūros dienos akademinė dalis, kurioje Karolis Milkovaitis skai-tė paskaitą. Be kitko savo pa-skaitoje jis apžvelgė Jūros die-nos švenčių minėjimą Klaipėdo-je nepriklausomybės laikais, o dabar Jūros šauliai jas tęsia iš-eivijoj. Sveikinimo kalbas pasa-kė detroitiešis inž. Šukis, viet-nis A. Klimavičius, čikagiškis M. Maksvytis ir kiti. Visom iš-kilmėm vadovavo detroitiešis šaul. Vitkus. Aktyviai šventės ruošimu rūpinosi "Švyturio" kuopos išdin. Stp. Lungys ir kiti.

Vyt. Petrauskas, jau pasto-viai įsikūręs Union Piere, kuris rūpinosi tos dienos šaulių prie-mimu, per iškilmes mane supa-žindino su Michigano gubernato-rius Milliken patarėju Georg Behrends, kurį šaulių šventėn atlydėjo savo lietuviška veikla pasižymėjęs dr. J. A. Valantiejus. G. Behrends yra pirminin-kas Michigan konservatyviųjų respublikonų ir dar turi kitų pa-reigų. Jis yra gerai supažindin-tas su mūsų krašto vargais ir bolševikine okupacija. Savo už-jauniančiuose žodžiuose Lietu-vos laisvės siekimui jis reikš-mingai pritaikė gen MacArturo garsų pareiškimą "I shall re-turn".

Po akademinės programos šo-kiams ir vaišėms prisirinko det-roitiečių, čikagičių ir vietinių lietuvių. Salė V. Petrauskas yra atnaujinęs ir pagražinęs. Atsilankiusieji į šventę ir pramogą priedo visi galėjo dar pasigro-žėti dail. Vlodo Vaitiekūno dai-lės paroda. Ant visų sienų buvo iškabinata daug paveikslų, ku-riais dailininkas parodė didingą mūsų tautos istorinę praeitį.

Union Piere sutinki net re-čiau susitinkamus draugus chi-cagiškius, o taipgi ir iš tolimų-jų kolonijų. Kiekvieną vasarą čia randi stalo teniso entuzias-tų prof. dr. Petrą Joniką. Vie-ną vakarą sporto salėje radau Algį Karaitį perdažintą teniso stalą, kuris skubėdamas užbaig-ti darbą sako: "Rytoj atvažiuo-ja prof. Jonikas, reikia atnau-jinti stalą. Kai neatsiranda kitų šio sporto antuziastų, tai man pačiam tenka stoti prie kito stalo galo". O kitą dieną sutika nau susirūpinusį, bet su gedria-kuo taikta prof. Joniką, kuris reikalaujantį sako: "Skelbk visur, kad paieškomi stalo teni-so žaidėjai! Kur jie slepiasi?"